

Inleiding

Het rechtsgebied van de Wet Mulder (WAHV) is niet omvangrijk, maar wel boeiend. Binnen dit rechtsgebied spelen interessante en soms ook ingewikkelde rechtsvragen. Zoals bekend komen binnen de WAHV bestuursrecht en strafrecht samen. De ene keer prevaleert een strafrechtelijke benadering, de andere keer een bestuursrechtelijke en soms is er een benadering sui generis vereist.

Voor de cursus van vandaag hebben we een aantal onderwerpen geselecteerd, die naar onze inschatting op dit moment aandacht verdienen. Onderwerpen waarin ontwikkelingen zijn te zien of waarin we constateren dat het met een zekere regelmaat niet goed gaat. Er zitten procedurele onderwerpen tussen en inhoudelijke onderwerpen.

We maken gebruik van jurisprudentie die meestal terug te vinden is op rechtspraak.nl. Een aantal arresten is niet op rechtspraak.nl gepubliceerd maar is wel bekend bij de hoger beroepsunit van de CVOM. Als jullie zo'n arrest in de praktijk willen gebruiken, laat het ons weten, dan kunnen wij ervoor zorgen dat het arrest op rechtspraak.nl gepubliceerd wordt.

Welke onderwerpen willen we behandelen?

1. hoe en door wie wordt de sanctie opgelegd?
2. de bevoegdheid van de functionaris die de sanctie oplegt.
3. de vaststelling dat de gedraging is verricht.
4. wat moet in de inleidende beschikking staan?
5. feitcodes en de wijziging daarvan.
6. is opleggen van de sanctie billijk?
7. matiging van het sanctiebedrag.
8. de adressant van de beschikking.
9. informatie verstrekking in de WAHV.

1. Hoe en door wie wordt de sanctie opgelegd?

Uit artikel 3, tweede lid, van de WAHV volgt dat als de gedraging is vastgesteld door de ambtenaar, deze ambtenaar de sanctie moet opleggen. Voor automatisch vastgestelde gedragingen geldt dat sancties door iedere ambtenaar kunnen worden opgelegd.

De ambtenaar legt de sanctie op door de gegevens van de gedraging aan het CJIB te leveren. Op dat moment, het moment van overdracht van de gegevens, wordt de sanctie opgelegd. De ambtenaar heeft dan beslist. De zaak is dan uit zijn macht. Voor het doorsturen van de gegevens mag de ambtenaar gebruik maken van de administratieve ondersteuning van het organisatieonderdeel waarin hij werkzaam is. Maar zodra de gegevens bij het CJIB liggen is de sanctie opgelegd.

Het CJIB doet niet meer dan het besluit tot oplegging van de sanctie aan de betrokkene schriftelijk bevestigen. Het document, dat het CJIB toestuurt, is de beschikking in de zin van artikel 4, eerste lid, van de WAHV.

Twee arresten van het hof, een van 19 februari 2014, GHARL:2014:1243, de andere van 4 februari 2019, GHARL:2019:984.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2014:1243>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:984>

2. De bevoegdheid van de functionaris die de sanctie oplegt.

Wanneer moet er onderzoek worden gedaan naar de bevoegdheid van de functionaris die de sanctie heeft opgelegd?

De vraag of de functionaris die de sanctie heeft opgelegd, daartoe ook bevoegd was, is niet een kwestie die ambtshalve moet worden onderzocht.

De officier van justitie en de Mulderrechter mogen er in beginsel van uitgaan dat degene die de sanctie heeft opgelegd, dat wil zeggen de in het zaakoverzicht genoemde ambtenaar, daartoe ook bevoegd is.

Er moet onderzoek worden gedaan naar de bevoegdheid van de functionaris die de sanctie heeft opgelegd als daarover twijfel is gerezen. De enkele betwisting van de bevoegdheid van de ambtenaar die de sanctie heeft opgelegd of het oproepen van de vraag of de ambtenaar bevoegd is, is op zichzelf onvoldoende voor het bestaan van twijfel aan die bevoegdheid. Dat geldt ook voor de enkele opmerking dat de stukken of bepaalde stukken die betrekking hebben op de bevoegdheid van de ambtenaar niet zijn aangetroffen.

De twijfel moet worden onderbouwd, er moet gereede twijfel zijn gerezen.

Het is lastig om in het algemeen aan te geven wanneer dat het geval is. Van belang kan zijn welke inspanningen een betrokkene heeft verricht bij het onderzoek naar de bevoegdheid en of een betrokkene meer had kunnen doen. Een rol speelt verder dat het openbaar ministerie op zichzelf eenvoudiger aan de stukken kan komen die betrekking hebben op de bevoegdheid van de ambtenaar dan een betrokkene.

Welke ambtenaren zijn bevoegd tot oplegging van sancties in de WAHV?

In artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 worden de categorieën van ambtenaren genoemd die bevoegd zijn tot het opleggen van sancties.

In artikel 2, eerste lid, van het Besluit zijn de algemeen opsporingsambtenaren aangewezen.

Allereerst de ambtenaren van politie, bedoeld in artikel 141, aanhef en onder b, van het Wetboek van Strafvordering (artikel 2, eerste lid, onder a).

Verder de militairen van de Koninklijke Marechaussee (artikel 2, eerste lid, onder c). Hoever gaat hun bevoegdheid? Artikel 4 van de Politiewet 2012 somt op welke politietaken aan de militairen van de Koninklijke Marechaussee zijn opgedragen. In artikel 4, eerste lid, gaat het om een aantal specifieke taken, zoals beveiliging van het Koninklijk Huis, mensensmokkel, taken op Schiphol. Toezicht op verkeersvoorschriften wordt niet genoemd in het eerste lid. Artikel 4, vierde lid, bepaalt dat, hoewel bevoegd tot opsporing van alle strafbare feiten, de militair van de Koninklijke Marechaussee zich onthoudt van optreden, anders dan in het kader van de taken, genoemd in het eerste lid. Is een militair van de Koninklijke Marechaussee dan wel bevoegd om buiten de hem opgedragen taken een sanctie op grond van de WAHV op te leggen?

Volgens het hof wel. Artikel 4, vierde lid, van de Politiewet 2012 is een instructienorm, zo blijkt uit de totstandkomingsgeschiedenis van de wet. De rechtmatigheid van het optreden van een militair van de Koninklijke Marechaussee kan niet met een beroep op deze bepaling worden aangevochten. Arrest van het hof van 17 juli 2017, GHARL:2017:6107.
<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6107>

Dat betekent dat, zodra kan worden vastgesteld dat de ambtenaar ten tijde van de oplegging van de sanctie, ambtenaar van politie of militair van de Koninklijke Marechaussee was, zijn bevoegdheid gegeven is ter zake van alle sancties die de WAHV kent.

Hoe kan worden aangetoond dat er sprake is van een bevoegde algemeen opsporingsambtenaar?

Voor de ambtenaren van politie geldt dat het moet gaan om de ambtenaren van politie die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaken. De aanstelling is dus bepalend. De politieambtenaar dient te beschikken over een akte van aanstelling als bedoeld in artikel 10 van het Besluit algemene rechtspositie politie. Die akte wordt opgemaakt nadat de bevoegde autoriteit heeft vastgesteld dat wordt voldaan aan de in de Politiewet 2012 en het Besluit algemene rechtspositie politie gestelde eisen.

Voor de militairen van de Koninklijke Marechaussee geldt dat het moet gaan om de door Onze Minister van Veiligheid en Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Defensie aangewezen militairen van de Koninklijke marechaussee. Hiervoor is de aanwijzing bepalend. De aanwijzing is geregeld in de Aanwijzingsregeling algemeen opsporingsambtenaren Koninklijke marechaussee. Aangewezen zijn, ingevolge artikel 1 van deze regeling, de officieren en onderofficieren van de Koninklijke marechaussee, voor zover zij namens de Commandant van de Koninklijke marechaussee geschikt en bekwaam zijn geoordeeld.

In artikel 2, tweede lid, van het Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 zijn buitengewoon opsporingsambtenaren aangewezen als bevoegd tot oplegging van sancties ingevolge de WAHV. Het betreft hier een lastiger

categorie omdat niet elke buitengewoon opsporingsambtenaar bevoegd is om sancties ingevolge de WAHV op te leggen en verder, als de buitengewoon opsporingsambtenaar die bevoegdheid wel heeft, deze bevoegdheid in omvang en in tijd beperkt kan zijn.

Artikel 2, tweede lid, van het Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1994 wijst een aantal buitengewoon opsporingsambtenaren aan als bevoegd tot oplegging van sancties. Het moet gaan om buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering die krachtens een akte of behorend tot een door de Minister van Justitie en Veiligheid aangewezen categorie opsporingsbevoegdheid hebben voor bij of krachtens de Wegenverkeerswet 1994, de Provinciewet of de Gemeentewet strafbaar gestelde feiten of die bij of krachtens de Wegenverkeerswet 1994, de Provinciewet of de Gemeentewet zijn aangewezen voor de opsporing van de bij of krachtens die wetten strafbaar gestelde feiten of voor het toezicht op de naleving van de in artikel 2, eerste lid, van de WAHV bedoelde voorschriften (dat zijn de voorschriften gesteld bij of krachtens de Wegenverkeerswet 1994, de Provinciewet, de Gemeentewet en de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen).

Het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar geeft nadere regels omtrent buitengewoon opsporingsambtenaren.

Artikel 2 van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar stelt de eisen waaraan moet worden voldaan wil de buitengewoon opsporingsambtenaar in het algemeen bevoegd zijn om een sanctie op te leggen. Hij moet beschikken over een titel van opsporingsbevoegdheid (hoofdstuk 2 van het besluit), over de bekwaamheid en betrouwbaarheid voor het uitoefenen van de opsporingsbevoegdheden (hoofdstuk 3 van het besluit) en over een akte van beëdiging (hoofdstuk 4 van het besluit).

De titel van opsporingsbevoegdheid wordt verleend bij akte van opsporingsbevoegdheid of bij de aanwijzing (artikel 3). De akte van opsporingsbevoegdheid en de aanwijzing kunnen slechts door de Minister worden afgegeven op aanvraag van de werkgever (artikel 9, eerste lid, en artikel 12, eerste lid). De werkgever moet bij de aanvraag om een akte van opsporingsbevoegdheid de identiteitsgegevens van de ambtenaar noemen en het bewijs van bekwaamheid overleggen (artikel 9, derde en vierde lid).

Als er een aanwijzing is verleend is het aan de werkgever om zelf de personen aan te wijzen die onder de aanwijzing vallen.

Voor elke buitengewoon ambtenaar geldt dat de Minister deze beëdigt (artikel 18, eerste lid). Daaraan voorafgaand moet een bewijs van de titel van opsporingsbevoegdheid en een bewijs van bekwaamheid van de te beëdigende persoon worden overgelegd (artikel 18, tweede lid). De Minister beoordeelt de betrouwbaarheid van de te beëdigende persoon (artikel 17, tweede lid) en beëdigt vervolgens de ambtenaar. Van de beëdiging wordt een akte opgemaakt.

De akte van beëdiging is daarmee het bewijs dat we te maken hebben met een bevoegde buitengewoon opsporingsambtenaar.

In het algemeen kan worden gezegd dat met de akte van aanstelling van de politieambtenaar, de aanwijzing van de militair van de Koninklijke marechaussee en de akte van beëdiging van de buitengewoon opsporingsambtenaar de bevoegdheid voldoende vast staat.

Maar niet onder alle omstandigheden. Er zijn verweren gevoerd die twijfel deden ontstaan aan de geldigheid van deze documenten. Als er twijfel is, is er aanleiding voor nader onderzoek.

Bijvoorbeeld het arrest van het hof van 11 augustus 2017, GHARL:2017: 6940. Daar ontbrak het bewijs van bekwaamheid, in de praktijk het BOA-certificaat genoemd. De advocaat-generaal vond dat dit niet nodig was, omdat er een akte van beëdiging was. Dat was voor het hof onvoldoende nu de bekwaamheid, gelet op artikel 2 van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, een aparte eis is naast de akte van beëdiging. Voorafgaand aan de beëdiging moet een bewijs van bekwaamheid worden overgelegd. Zonder dat bewijs mag niet tot beëdiging worden overgegaan (artikel 18, tweede lid, van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar). De inleidende beschikking is vernietigd omdat de bevoegdheid van de ambtenaar niet kon worden vastgesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6940>

Ook over de ondertekening van de akte van beëdiging is ook het nodige te doen geweest. De bevoegdheid tot afgifte van de akte berust bij Onze Minister. We zijn aktes van beëdiging tegengekomen, ondertekend door de Staatssecretaris, voor deze. En dan volgt de naam van een afdelingshoofd op het ministerie. In zijn arrest van 24 november 2016, GHARL:2016:9412, is het hof tot het oordeel gekomen dat de Staatssecretaris op dit punt voor de Minister in de plaats kan treden. Daarbij heeft het hof gekeken naar de Grondwet en de bepalingen ter zake de portefeuilleverdeling tussen de minister en de staatssecretaris. Verder is in de verschillende mandaatregelingen binnen het ministerie geregeld wie namens de Staatssecretaris deze bevoegdheid mag uitoefenen. Deze mandaatconstructie is aanvaard door het hof.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2016:9412>

Maar daarmee zijn we er niet. Er zijn zaken aan het hof voorgelegd waarin niet kon worden vastgesteld dat degene die de ambtenaar beëdigd had, op grond van de mandaatregelingen daartoe bevoegd was. Zo was in het arrest van 23 april 2019, GHARL:2019:3607, de buitengewoon opsporingsambtenaar van de RDW beëdigd door G. Tabak. Volgens de mandaatregeling mag alleen het hoofd van dienst van de RDW ambtenaren beëdigen. Ten tijde van de beëdiging bleek een ander dan G. Tabak hoofd van dienst van de RDW te zijn. Daarmee was van een geldige beëdiging geen sprake en kon niet worden vastgesteld dat de ambtenaar bevoegd was om een sanctie op te leggen. De sanctiebeschikking is vernietigd door het hof.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3607>

Als is vastgesteld dat we met een buitengewoon opsporingsambtenaar te maken hebben, is de vervolgvraag aan de orde of de ambtenaar ook bevoegd is om de onderhavige sanctie op te leggen. We komen hier op de tweede vraag, namelijk naar de omvang van de bevoegdheden. Anders dan de politieambtenaar die algemeen opsporingsambtenaar is, is de buitengewoon opsporingsambtenaar niet algemeen bevoegd. Hij is slechts aangewezen voor een beperkt aantal feiten.

Voor deze materie gold, tot 1 juli 2015, de Circulaire buitengewoon opsporingsambtenaar. De Circulaire is toen vervangen door de Beleidsregels buitengewoon opsporingsambtenaar. Sinds 19 september 2018 geldt de Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar (Staatscourant 16 oktober 2018, nr. 57803). In al deze regelingen wordt gewerkt met domeinen waarbinnen de opsporingsambtenaar werkzaam is.

In het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar RDW 2011 werd ook na 1 juli 2015 verwezen naar de op dat moment vervallen Circulaire voor wat betreft de omvang van de bevoegdheden. Vraag was of dit meebracht dat de bij de RDW werkzame buitengewoon opsporingsambtenaren na 1 juli 2015 niet meer bevoegd waren. Het hof heeft in zijn arrest van 19 april 2018 (GHARL:2018:3726) deze vraag ontkennend beantwoord. Het enkele feit

dat de Circulaire is vervangen door de Beleidsregels brengt niet mee dat er sprake is van een vacuüm. De bevoegdheid van de buitengewoon opsporingsambtenaar van de RDW wordt ontleend aan het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar RDW 2011. Dat besluit gold zowel voor als na 1 juli 2015. Daarop zijn de aktes van beëdiging gebaseerd. De omvang van de bevoegdheden van de ambtenaar neergelegd in de Circulaire, wijkt niet af van die in de Beleidsregels. De conclusie is dat de ambtenaar ook na 1 juli 2015 bevoegd blijft tot het opleggen van sancties, ondanks de onjuiste verwijzing naar de circulaire.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3726>

Er zijn buitengewoon opsporingsambtenaren domein generieke opsporing. Hun bevoegdheid is gekoppeld aan hun functie, zij zijn bevoegd ter zake van alle strafbare feiten, voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van hun functie en het daaraan gekoppelde takenpakket. Dit betreft, onder andere, de ambtenaren die de foto's van de trajectcontroles uitlezen. Het hof ziet hierin geen problemen. De bevoegdheid om sancties op te leggen is noodzakelijk voor een goede uitoefening van hun functie. Arresten van 14 april 2017, GHARL:2017:3228 en van 4 mei 2018, GHARL:2018:4222.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:3228>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4222>

In het arrest van het hof van 19 april 2017 (GHARL:2017:3330) ging het om een buitengewoon opsporingsambtenaar die eerder werkzaam was geweest binnen het domein milieu maar die was overgestapt naar het domein openbare ruimte. Hij legde een sanctie op voor het stilstaan van een voertuig op het trottoir maar uit van de zijde van de betrokkene overgelegde informatie bleek dat deze opsporingsambtenaar niet, bij zijn overstap naar het domein openbare ruimte, voor dit domein beëdigd was. Het hof kwam tot het oordeel dat de ambtenaar niet bevoegd was om de sanctie op te leggen en vernietigde de inleidende beschikking.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:3330>

In het arrest van het hof van 10 juli 2017 (GHARL:2017:5888) was de vraag aan de orde hoever de bevoegdheid van de buitengewoon opsporingsambtenaar, werkzaam in het domein openbare ruimte strekt. De buitengewoon opsporingsambtenaar openbare ruimte had een sanctie opgelegd in verband met handelen in strijd met een geslotenverklaring. Het betrof een rijdend voertuig. In de hier van toepassing zijnde Circulaire is met betrekking tot de bevoegdheid van de opsporingsambtenaar in dit domein aangegeven dat de ambtenaar slechts bevoegd is ter zake de handhaving van de onder artikel 62 van het Reglement verkeerstekens en verkeersregels 1990 vallende C-borden bij ander dan stilstaand verkeer indien er een relatie is tot de openbare orde. Het College van procureurs-generaal had een interpretatie gegeven van deze bepaling. Het College schreef dat de opsporingsambtenaar ter zake bevoegd is als de handhaving is ingestoken vanuit de openbare orde en niet vanuit de verkeersveiligheid. Over het begrip openbare orde zei het college dat daaronder tevens valt het tegengaan van overlast, bijvoorbeeld door sluipverkeer, en het verbeteren van de leefbaarheid, bijvoorbeeld door afsluiting van bepaalde gebieden voor bepaalde verkeersstromen.

De eerste vraag die het hof moest beantwoorden was, welke betekenis toekomt aan deze interpretatie. De Circulaire buitengewoon opsporingsambtenaar is namelijk niet afkomstig van het openbaar ministerie maar van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie. De interpretatie komt dus van een andere instantie dan de regelgever. Verder vond het hof de interpretatie van het begrip "openbare orde" te ruim. Het verbeteren van de leefbaarheid kan daar niet onder gebracht worden, aldus het hof. Dit tezamen leidde het hof tot het

oordeel dat de interpretatie van het College van procureurs-generaal niet richtinggevend was.

Vervolgens heeft het hof uitgezocht wat de reden was voor de gesloten verklaring waarop de sanctie betrekking had. Volgens de gemeente Groningen, die de maatregel had ingesteld, was deze maatregel in het algemeen omgevings- en verkeersbelang wenselijk casu quo noodzakelijk en waren bij de instelling van die maatregel de belangen van taxi- en horecaondernemingen en andere middenstand meegewogen.

Deze achtergrond was volgens het hof onvoldoende om de maatregel te beschouwen als gegeven in het belang van de openbare orde. De buitengewoon opsporingsambtenaar was niet bevoegd om de sanctie op te leggen, de inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:5888>

Deze jurisprudentie heeft overigens alleen betrekking op de Circulaire buitengewoon opsporingsambtenaar. Die circulaire is per 1 juli 2015 vervangen door de Beleidsregels buitengewoon opsporingsambtenaar. In die beleidsregels heeft de Staatssecretaris wel de interpretatie van het college van procureurs-generaal tot de zijne gemaakt. Dat betekent dat voor de bevoegdheid tot het opleggen van sancties ingaande 1 juli 2015 de uitleg van het begrip openbare orde zoals die gegeven is door het college wel doorslaggevend is. Een voorbeeld hiervan is het arrest van het hof van 14 juni 2018, GHARL:2018:5537. Daar ging het om de handhaving van de milieuzone in Rotterdam. In die zaak kwam het hof tot het oordeel dat het aspect van het verbeteren van de leefbaarheid was te brengen onder het begrip openbare orde in de zin van de Beleidsregels. De sanctie was daarmee bevoegd opgelegd door een buitengewoon opsporingsambtenaar, werkzaam in het domein openbare ruimte.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5537>

Maar in voorkomend geval moet wel informatie aanwezig zijn op grond waarvan kan worden vastgesteld dat het verkeersbesluit (mede) gegrond kan worden geacht op aspecten die onder het begrip openbare orde vallen.

Dat was niet het geval in het arrest van 12 juni 2019, GHARL:2019:4957. Daar ontbrak elke informatie over de motieven van het verkeersbesluit. Hoewel aangevoerd, heeft het openbaar ministerie het verkeersbesluit niet verstrekt.

In het arrest van 5 juli 2019, GHARL:2019:5543, kon als motief voor het verkeersbesluit slechts worden vastgesteld "verkeersveiligheid". Dat betreft geen aspect van openbare orde. Beide sanctiebeschikkingen zijn vernietigd nu niet kon worden vastgesteld dat aspecten van openbare orde (in de ruime betekenis) aan het verkeersbesluit en daarmee aan de handhaving daarvan ten grondslag liggen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4957>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:5543>

In het arrest van het hof van 5 september 2019, GHARL:2019:7191, was het dertig jaar oude verkeersbesluit niet meer te vinden in het archief van de gemeente. De ambtenaar die de sanctie had opgelegd voor handelen in strijd met een geslotenverklaring verklaarde dat de gemeente voor de veiligheid van de schoolkinderen had bepaald dat de weg een eenrichtingsverkeersweg moest worden. De advocaat-generaal had betoogd dat de locatie van de gedraging is gelegen in de buurt van een basisschool en dat het algemeen bekend is dat bij een basisschool binnen een kort tijdsbestek veel kinderen worden weggebracht en opgehaald, wat drukke verkeerssituaties oplevert. Volgens de advocaat-generaal zorgt het bord C2 op deze locatie voor een goede doorstroming van het verkeer, waarmee de openbare orde is gediend.

Dit alles was voor het hof onvoldoende. De verklaring van de ambtenaar blijkt niet uit de stukken en wat de advocaat-generaal betoogde was slechts een invulling. Onvoldoende stond daarmee vast dat de geslotenverklaring was ingesteld in relatie tot de openbare orde. De sanctie was niet bevoegd opgelegd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:7191>

Ook moet de buitengewoon opsporingsambtenaar ten tijde van de oplegging van de sanctie bevoegd zijn om de sanctie op te leggen. Hierbij stuiten we op het gegeven dat de bevoegdheid van de buitengewoon opsporingsambtenaar niet alleen in omvang maar ook in tijd beperkt is. Dat is het gevolg van artikel 4, tweede lid, van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar. Dat bepaalt dat een akte van opsporingsbevoegdheid geldt voor de duur van maximaal vijf jaren met ingang van de dag waarop de akte van beëdiging is uitgereikt.

Over het uitreiken van de akte van beëdiging bepaalt artikel 21, tweede lid, van het Besluit dat van de aflegging van de eed proces-verbaal wordt opgemaakt. Dat proces-verbaal wordt aan de akte van beëdiging toegevoegd. Bij de beëdiging ontvangt de buitengewoon opsporingsambtenaar onder andere de akte van beëdiging.

Gevolg hiervan is dat voor de vaststelling van de bevoegdheid in de tijd het tijdstip van beëdiging moet worden vastgesteld. Dat tijdstip blijkt uit het proces-verbaal van beëdiging. Uit dit samenstel van bepalingen kan worden afgeleid dat voor de vaststelling van de bevoegdheid in tijd het proces-verbaal van beëdiging noodzakelijk is.

De geldigheidsduur van de opsporingsbevoegdheid kan telkens met maximaal vijf jaren worden verlengd. Daartoe moet worden vastgesteld dat nog steeds aan de eisen wordt voldaan. De verlenging van de geldigheidsduur moet op de akte van beëdiging worden aangetekend (artikel 34, eerste lid, Besluit). In de praktijk wordt bij de verlenging van de geldigheidsduur van de bevoegdheid van de buitengewoon opsporingsambtenaar telkens een nieuwe akte van beëdiging opgemaakt die aan de ambtenaar wordt uitgereikt. Van die uitreiking wordt proces-verbaal opgemaakt.

De eed hoeft overigens slechts een keer te worden afgelegd. Uit artikel 22, tweede lid, van het Besluit volgt dat de eed ook geldt voor de opvolgende akten van opsporingsbevoegdheid. De eed vervalt slechts, zo bepaalt artikel 24, eerste lid, van het Besluit, zodra de opsporingsbevoegdheid is vervallen.

3. Vaststelling dat de gedraging is verricht.

Het bewijs dat de gedraging is verricht moet worden geleverd door de ambtenaar die de sanctie heeft opgelegd.

Wanneer onderzoeken we of kan worden vastgesteld dat de gedraging is verricht? Moet de officier van justitie ambtshalve beoordelen of er bewijs is voor de gedraging? Of alleen als dat betwist wordt?

De lijn van het hof is dat het bewijs dat de gedraging is verricht niet een punt van openbare orde is, waarnaar ambtshalve onderzoek moet worden gedaan. Slechts indien en voor zover er bezwaren zijn aangevoerd tegen de vaststelling van de gedraging wordt dat onderzocht. Daarbij is het hof uit een oogpunt van rechtsbescherming wel bereid om de bezwaren ruim op te vatten en op rechtens juiste wijze te duiden als deze zijn aangevoerd door betrokkenen zonder professionele gemachtigde.

Waarvoor moet er bewijs zijn?

Er moet bewijs zijn voor alle onderdelen van de gedraging. Het hof volgt hierin de strafvorderlijke benadering.

In het arrest van het hof van 3 januari 2018, GHARL:2018:90 ging het om handelen in strijd met een geslotenverklaring, namelijk de milieuzone Utrecht. Dat is niet voor alle voertuigen verboden, maar slechts voor dieselloertuigen van voor 1 januari 2001. In deze zaak was er wel bewijs dat de betrokkene met een dieselloertuig de milieuzone ingereden was, maar niet dat hij dat met een dieselloertuig van voor 1 januari 2001 had gedaan. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:90>

Een ander voorbeeld is het arrest van het hof van 17 september 2019, GHARL:2019:7560. Daar ging het om een snelheidsovertreding. Er was een opslag toegepast in verband met wegwerkzaamheden. Uit het dossier bleek niet van de aanwezigheid van borden J16. Slechts was er de vermelding van wegwerkzaamheden in de zaakgegevens in het zaakoverzicht. Dat is niet voldoende. Het sanctiebedrag in de inleidende beschikking is gematigd tot het bedrag dat geldt bij een normale snelheidsovertreding.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:7560>

Bij de beantwoording van de vraag waarvoor er bewijs moet zijn moeten we de overtreden bepaling scherp voor ogen houden. Als de overtreden bepaling luidt: "overtreding snelheid, bord A1" zal er bewijs moeten zijn dat er een bord A1 stond met daarop de maximumsnelheid aangegeven en voorts dat die snelheid is overschreden. Als de overtreden bepaling luidt: "het zonder noodzaak gebruik maken van de vluchtstrook" zal moeten worden bewezen dat de vluchtstrook is gebruikt en dat dat zonder noodzaak was.

Als de overtreden bepaling luidt: "het overschrijden van de doorgetrokken streep" is voldoende dat daarvoor bewijs is. Dat zich geen excepties voordoen hoeft niet te worden bewezen, zo volgt uit het arrest van 19 juni 2019, GHARL:2019:5319.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:5319>

Waaraan kan het bewijs worden ontleend?

Het bewijs dat de gedraging is verricht moet worden ontleend aan door de ambtenaar of automatisch vastgestelde feiten of omstandigheden. Die feiten of omstandigheden kunnen blijken uit verklaringen van de ambtenaar, automatisch gegenereerde gegevens of foto's.

Het moet gaan om feiten of omstandigheden. Als in het dossier niet meer aanwezig is dan een zaakoverzicht waarin slechts de omschrijving van de gedraging is opgenomen, is dat onvoldoende voor de vaststelling dat de gedraging is verricht. In het arrest van het hof van 2 januari 2018, GHARL:2018:21, was een sanctie opgelegd voor een parkeerovertreding. De ambtenaar had in het zaakoverzicht volstaan met het noemen van de feitcode en de tijd en plaats. Dat is onvoldoende. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:21>

In het arrest van het hof van 23 januari 2019, GHARL:2019:590 ging het om een sanctie voor het als snorfietser bij het ontbreken van een (brom)fietspad niet de rijbaan gebruiken. Voor de vaststelling van de gedraging is relevant of de betrokkene gereden heeft. De betrokkene ontkende dat, hij was met de snorfiets aan de hand door de tunnel op het Spoorplein in Apeldoorn gelopen. De ambtenaar had bij aanvullend proces-verbaal gerelateerd dat de snorfiets wel had gereden.

De ambtenaar had daarbij gebruik gemaakt van een geautomatiseerd systeem waarbij door middel van geluidsdetectie een camera in werking wordt gesteld, een film wordt gemaakt en van het kenteken een foto wordt gemaakt. In het dossier bevonden zich geen camerabeelden of foto's van de gedraging. Uit de verklaring van de ambtenaar bleek ook niet dat hij de beelden had bekeken. Dat de snorfiets daar reed, was daarmee een conclusie die niet gebaseerd was op vastgestelde feiten of omstandigheden. Dus was daarvoor geen bewijs. Ook hier werd de inleidende beschikking vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:590>

In het arrest van het hof van 3 mei 2019, GHARL:2019:3868, ging het om een snorfiets in een voetgangerszone bij het Rijksmuseum in Amsterdam. Daar was een foto van. Voor de vaststelling van de gedraging was het echter ook hier noodzakelijk om vast te stellen dat met de snorfiets gereden was. De betrokkene stelde dat hij de snorfiets aan de hand had meegevoerd. Er zat een foto in het dossier maar daarop kon niet worden vastgesteld dat de snorfiets reed. Dat er alleen foto's werden gemaakt als er geluid werd gedetecteerd bleek ook niet. De gedraging kon niet worden vastgesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3868>

In hoeverre mogen verklaringen meetellen voor het bewijs dat de gedraging is verricht?

De verklaring van de betrokkene mag niet gebruikt worden voor het aannemelijk achten dat de gedraging is verricht, als de betrokkene niet, voorafgaand aan het afleggen van de verklaring, de cautie gegeven is, zo volgt uit het arrest van het hof van 10 januari 2013, GHARL:2013:BY8163.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2013:BY8163>

Maar de verklaring van de passagier van het voertuig (niet zijnde de betrokkene) mag wel voor het bewijs worden gebruikt. In het arrest van het hof van 28 december 2017, GHARL:2017:11406, was een sanctie opgelegd voor een parkeerovertreiding. De betrokkene stelde dat sprake was van laden en lossen. De ambtenaar had vermeld dat het voertuig van de betrokkene geparkeerd stond op een laad- en losgelegenheid en dat de passagier had gezegd dat de bestuurder alleen snel een taart ging halen bij de supermarkt. Het hof nam de verklaring van de passagier mee voor het bewijs en oordeelde dat hier geen sprake was van laden en lossen nu het hier niet ging om een voorwerp dat niet of bezwaarlijk anders dan met een voertuig ter plaatse kon worden opgehaald.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:11406>

Het bewijs moet in het dossier aanwezig zijn. We zien met een zekere regelmaat dat de officier van justitie of de kantonrechter spreekt over ambtshalve bekende feiten. Daarmee doelt de officier van justitie of de kantonrechter op informatie die hij uit andere zaken kent. In het arrest van het hof van 16 april 2018, GHARL:2018:3481, ging het om een trajectsnelheidscontrole. Betwist werd dat ter plaatse een snelheidsbeperking gold. De officier van justitie had overwogen dat uit de beschikbare informatie blijkt dat de meting heeft plaatsgevonden bij hectometerpaal 39.7. De pleeglocatie ligt aldus buiten het gebied met de flexibele snelheidslimiet, zodat daar 24 uur per dag een maximumsnelheid van 100 km/h geldt, aldus de officier van justitie. Deze informatie bevond zich ten tijde van de beslissing van de officier van justitie echter niet in het dossier. Het hof kwam tot de conclusie dat de officier van justitie deze informatie aan het dossier had moeten toevoegen en niet zonder deze informatie het beroep ongegrond had mogen verklaren.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3481>

Er zijn feiten waarvoor geen bewijs nodig is. Dat zijn feiten van algemene bekendheid. Wat verstaan we daaronder? Het hof hanteert daarbij de uitgangspunten die de Hoge Raad heeft geformuleerd in zijn arrest van 29 maart 2016, HR:2016:522. Het moet voor een ieder toegankelijke informatie zijn. Dat betekent niet dat alles wat op internet staat, van algemene bekendheid is. Het moet gaan om gegevens die geen specialistische kennis veronderstellen en redelijkerwijze niet voor betwisting vatbaar zijn.

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2016:522>

Deze laatste eis is van belang als getracht wordt met behulp van Google Streetview vast te stellen dat er bebording was. Doorgaans stemt de datum van de beelden op Streetview niet overeen met die van de gedraging.

Bij trajectsnelheidscontroles zien we geregeld dat in het zaakoverzicht en op de foto's in het dossier informatie over de lengte van het traject ontbreekt. Die informatie staat wel in de NMI-rapporten betreffende de goedkeuring van de apparatuur. Die rapporten zijn soms via het internet te achterhalen. Zijn die rapporten aan te merken als feiten van algemene bekendheid?

In het arrest van 12 juni 2019, GHARL:2019:4955, had de gemachtigde op het NMI-rapport gewezen. Daarom achtte het hof het toegestaan om in dat openbaar toegankelijke rapport te

kijken en daaruit de trajectlengte over te nemen. Maar wat als de gemachtigde hier niet op gewezen had?

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4955>

En hoe zit het met schouwrapporten? Bij traject-controles zijn die -bij betwisting daarvan- nodig om de aanwezigheid van de bebording aan te tonen. Zijn dat feiten van algemene bekendheid? Schouwrapporten zijn niet algemeen toegankelijk. Dat betekent dat ze niet als feiten van algemene bekendheid kunnen worden beschouwd. Ze moeten daarom in voorkomend geval aan het dossier worden toegevoegd. In het arrest van het hof van 29 maart 2019, GHARL:2019:2799, had de officier van justitie ter zitting bij de kantonrechter verwezen naar een tweetal schouwrapporten, een van voor en de ander van na de gedraging, waaruit bleek dat de bebording in orde was. Die schouwrapporten bevonden zich echter niet in het dossier. Daarom oordeelde het hof dat de gedraging niet kon worden vastgesteld. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2799>

Uitgangspunt is dat in Mulderzaken de vrije bewijsleer geldt. Niet is voorgeschreven welke bewijsmiddelen er in welke situatie moeten zijn.

Enkele jaren geleden stuitte het hof op het probleem dat niet meer kon worden vastgesteld dat aan de gegevens in het zaakoverzicht een ambtsedige verklaring ten grondslag ligt. Dat hing samen met de toestroom aan automatisch vastgestelde gedragingen en de verdergaande digitalisering binnen de Nederlandse politie. Of en zo ja op welke wijze de ambtenaar nog een handtekening plaatste werd niet duidelijk en is door het openbaar ministerie nog steeds niet duidelijk gemaakt.

Waar het hof eerder uitging van een ambtsedige verklaring van de ambtenaar rees daarom de vraag of de niet ondertekende verklaring in het zaakoverzicht nog wel voldoende kon zijn voor de vaststelling dat de gedraging is verricht. Het hof heeft voor het antwoord op deze vraag naar het bestuursrecht gekeken waar een vrije bewijsleer geldt. Een verklaring, ook als het geen ambtsedige is, kan in het bestuursrecht voldoende zijn voor het bewijs, ook bij punitieve sancties. Het hof heeft in zijn arrest van 23 augustus 2017, GHARL:2017:7299 in lijn hiermee geoordeeld dat de vaststelling dat de gedraging is verricht kan worden gebaseerd op de niet-ambtsedige verklaring van de verbalisant in het zaakoverzicht.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:7299>

Een uitzondering op de vrije bewijsleer is neergelegd in de beleidsregels BOA voor handhaving van de negatie van C-borden via flitspalen door gemeentelijke BOA's. Daarin is aangegeven dat op de foto van de gedraging het C-bord zichtbaar moet zijn. Het hof heeft, in het arrest van 14 juni 2018, GHARL:2018:5537, wel aanvaard dat op andere wijze dan via een foto kan blijken dat er een bord staat op de pleeglocatie ten tijde van de gedraging, maar als en de foto ontbreekt en ook dat laatste niet het geval is, kan de inleidende beschikking niet in stand blijven.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5537>

Zijn we er als er bewijs is voor alle onderdelen van de gedraging?

Niet alleen moet er bewijs zijn voor alle onderdelen van de gedraging, het bewijs moet ook overtuigend zijn. Wat dat betreft hanteert het hof als uitgangspunt dat de door de ambtenaar vastgestelde of de op automatische wijze verstrekte gegevens op zichzelf voldoende zijn om op basis daarvan de gedraging vast te stellen. Maar er kunnen redenen zijn om aan die vaststellingen te twijfelen, namelijk indien de betrokkene voor zijn zaak specifieke feiten of omstandigheden aanvoert die aanleiding geven te twijfelen aan de juistheid van die gegevens. Dit uitgangspunt is niet in strijd met de in artikel 6, tweede lid, van het EVRM vervatte onschuldpresumptie, zo volgt uit het arrest van het hof van 6 maart 2017, GHARL:2017:1838.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:1838>

Wanneer is er reden voor twijfel? Die vraag is in zijn algemeenheid lastig te beantwoorden. Eigenlijk komt het erop neer dat onder omstandigheden de gegevens die zich in het dossier bevinden en die alle elementen van de gedraging omvatten toch niet voldoende zijn voor de vaststelling dat de gedraging is verricht.

Dat is al snel het geval bij de trajectsnelheidscontroles. In het zaakoverzicht staat keurig aangegeven dat er sprake is van een bord A1 met daarop de maximumsnelheid, maar we weten dat die opmerking niet in het zaakoverzicht terecht komt omdat dat zou zijn vastgesteld door de ambtenaar of doordat dat automatisch zou zijn vastgesteld. Een trajectsnelheidscontrolesysteem functioneert ook als de borden zijn weggehaald. Dat is de reden waarom het hof, bij betwisting van de aanwezigheid van bebording, schouwrapporten verlangt. Die betwisting mag een enkele ontkenning zijn en hoeft niet van meet af aan te zijn gedaan.

Als de gegevens in het dossier wel op een waarneming berusten moet er meer tegen in worden gebracht. Het hof heeft in het arrest van 5 juni 2019, GHARL:2019:4796, aangenomen dat bij een mobiele radarcontrole -anders dan bij een trajectsnelheidscontrole- de aanwezigheid van bebording voorafgaand aan de meting wel wordt gecontroleerd. Dat is dan een waarneming van de ambtenaar die voldoende is als er slechts een ontkenning is van de aanwezigheid van bebording.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4796>

Een verweer is sterker als het van meet af wordt gevoerd en consistent is. Verder is van belang wie het eenvoudigst zijn standpunt kan onderbouwen, de betrokkene die stelt dat de gedraging niet is verricht of de ambtenaar die stelt dat de gedraging wel is verricht. Van belang is in dat kader of de betrokkene het verweer verder had kunnen onderbouwen of dat de ambtenaar meer informatie kan verstrekken. Naarmate het zaakoverzicht uitgebreider is en er duidelijke foto's in het dossier zijn worden meer eisen gesteld aan de onderbouwing van het verweer.

Twee voorbeelden:

Het arrest van 9 mei 2019, GHARL:2019:4055.

Hier was van meet af aan een onderbouwd verweer gevoerd, erop neer komende dat de betrokkene geen bord H1 was gepasseerd, zodat er geen sprake was van een bebouwde kom. De betrokkene had aangegeven via welke route hij was aangereden en had een plattegrond overlegd met daarop aangegeven welke bebording hij was tegen gekomen. Over de bebording werd door de ambtenaar geen aanvullende informatie in het geding gebracht. De gedraging kon niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4055>

Het arrest van 21 mei 2019, GHARL:2019:4377.

Daar was van meet af aan verweer gevoerd, erop neerkomende dat de auto ten tijde van de gedraging in de garage op het werk had gestaan. De ambtenaar moet een verkeerd kenteken hebben genoteerd. De betrokkene had met behulp van een uitdraai van zijn werkpasgegevens aannemelijk gemaakt dat hij de hele dag op het werk was geweest. Hij wilde ook de gegevens betreffende het parkeren van zijn auto in de garage overleggen maar kreeg die niet van de beheerder van de parkeergarage, die informatie werd alleen afgegeven op last van justitie. De betrokkene verkeerde daarmee in bewijsnood. In het dossier was verder alleen de waarneming van de ambtenaar, er was geen foto van de gedraging. De gedraging kon onder deze omstandigheden niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4377>

Het zaakoverzicht.

In elk Mulderdossier bevindt zich een zaakoverzicht. Dat is de belangrijkste bron van informatie in een Mulderzaak en is bedoeld om een efficiënte afdoening van lichte verkeersfeiten mogelijk te maken. Vanuit deze achtergrond stelt het hof, om met een zaakoverzicht te kunnen blijven werken, ook eisen aan het zaakoverzicht.

Belangrijk is allereerst dat de daarin vermelde gegevens juist zijn.

Als er verschil bestaat tussen de gegevens in het zaakoverzicht en de foto's waaraan die gegevens zijn ontleend of die foto's slecht leesbaar zijn, kan dat betekenen dat er onvoldoende basis is voor de vaststelling van de gedraging, zo volgt uit het arrest van het hof van 10 januari 2018, GHARL:2018:292.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:292>

Een vergelijkbaar probleem deed zich voor in het arrest van 27 maart 2019, GHARL:2019:2758. De gegevens in het zaakoverzicht weken af van die in het door de ambtenaar opgemaakte proces-verbaal van bevindingen. In het zaakoverzicht leek het te gaan over een niet geldige of niet zichtbare gehandicaptenparkeerkaart, in het proces-verbaal van bevindingen ging het over het niet beschikken over een geldige gehandicaptenparkeerkaart. Deze verschillen waren niet met elkaar te rijmen. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2758>

Een bekend probleem in het zaakoverzicht is dat daarin wordt vermeld dat de roodlichtgedraging is geconstateerd door middel van lusedetectie of radarapparatuur. Twee verschillende meetmethoden. Als voor de beoordeling van het bezwaar nodig is om vast te stellen hoe de meting is verricht en deze tegenstrijdigheid niet is opgehelderd, kan de gedraging niet worden vastgesteld en moet de inleidende beschikking worden vernietigd. Een voorbeeld hiervan is het arrest van het hof van 20 mei 2019, GHARL:2019:4300.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4300>

In het arrest van het hof van 12 maart 2019, GHARL:2019:2264, was sprake van dezelfde tegenstrijdigheid in het zaakoverzicht, maar werd duidelijk dat het ging om lusedetectie. De onjuiste vermelding dat er sprake was van radarapparatuur was in de kantonfase opgehelderd. De betrokkene was door die onjuiste vermelding niet in zijn verdedigingsbelangen geschaad.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2264>

Verder moet, als er foto's zijn van de gedraging, dat in het zaakoverzicht worden vermeld.

In het arrest van het hof van 4 augustus 2017, GHARL:2017:6721, was sprake van een sanctie voor het op hinderlijke wijze laten staan van een voertuig op de weg. In het zaakoverzicht was niet vermeld dat er foto's waren gemaakt door de ambtenaar. De kantonrechter wist dat ook niet en deed de zaak af zonder kennis te hebben genomen van de foto van de ambtenaar. Van de door de betrokkene overgelegde foto's zei de kantonrechter dat onvoldoende was gebleken dat die overeenkwamen met de situatie ten tijde van de gedraging.

In hoger beroep legde de advocaat-generaal de door de ambtenaar gemaakte foto over. Daaruit kwam naar voren dat de door de betrokkene overgelegde foto's wel de situatie ten tijde van de gedraging weergaven. Op basis van de inhoudelijke beoordeling van de foto's kwam het hof tot het oordeel dat niet kon worden vastgesteld dat de gedraging was verricht. In dit arrest heeft het hof zijn zorgen geuit over de onvolledigheid van het zaakoverzicht en de aanbeveling gedaan dat als er foto's zijn gemaakt van de gedraging, dit in het zaakoverzicht moet worden vermeld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6721>

In het arrest van 2 februari 2018, GHARL:2018:1050, heeft het hof de lijn doorgetrokken en geoordeeld dat als er foto's van de gedraging zijn gemaakt, dit in het zaakoverzicht moet worden vermeld. Het zaakoverzicht bevindt zich standaard in het dossier. Als de ambtenaar zijn redenen van wetenschap, dat de gedraging is verricht, ontleent aan foto's moet dat in het zaakoverzicht worden vermeld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1050>

4. Wat moet in de inleidende beschikking staan?

De sanctie wordt, ingevolge artikel 4, eerste lid, van de WAHV, opgelegd bij gedagtekende beschikking. Uitgangspunt is dat de inleidende beschikking ten aanzien van het kenteken van het voertuig alsmede de aard, plaats en tijd van de gedraging voldoende gegevens moet bevatten om de gedraging waarop de sanctie betrekking heeft, te individualiseren.

De omstandigheid dat de officier van justitie, bij de behandeling van het administratief beroep, ten onrechte niet de op de zaak betrekking hebbende gegevens heeft toegestuurd aan de betrokkene, is voor de beantwoording van de vraag of de inleidende beschikking voldoende informatie bevat, niet relevant. Zie het arrest van het hof van 27 juli 2017, GHARL:2017:6487.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6487>

Voor de beantwoording van de vraag of de inleidende beschikking voldoende gegevens bevat, kijkt het hof of bij de betrokkene redelijkerwijs misverstand kan zijn ontstaan over de vraag op welke gedraging de sanctie betrekking heeft. Doorgaans bevat de inleidende beschikking voldoende gegevens daarvoor. Maar niet altijd. In het arrest van het hof van 1 september 2017, GHARL:2017:7648, was de gedraging, het rijden door een rood verkeerslicht, volgens de inleidende beschikking begaan op de Schipholweg in Leiden. De betrokkene voerde aan dat hij niet wist waar de gedraging was begaan. Uit het zaakoverzicht kwam naar voren dat de gedraging was begaan bij de kruising Schipholweg/Schuttersveld richting Stationsplein. Volgens de betrokkene kon dat niet, omdat dit geen gelijkvloerse kruising is. De betrokkene stelde dat hij niet wist waartegen hij zich moest verdedigen.

Het hof oordeelde dat de plaatsaanduiding in de inleidende beschikking te ruim was, waardoor wel redelijkerwijs misverstand kon zijn over de vraag op welke gedraging de sanctie betrekking heeft. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:7648>

De inleidende beschikking moet, naast gegevens op basis waarvan de gedraging kan worden geïndividualiseerd, nog andere gegevens bevatten. Een van die gegevens betreft het overtreden voorschrift, zo bepaalt artikel 2, eerste lid, van de Regeling modellen en formulieren ten behoeve van de handhaving Justitie. Dat is een regeling die haar grondslag vindt in artikel 4, eerste lid, van de WAHV. Maar het overtreden voorschrift komt in de praktijk niet in de inleidende beschikking terecht omdat, volgens informatie van de advocaat-generaal, het systeem van het CJIB dat niet aan kan. Dat is opmerkelijk omdat dit onderdeel van de Regeling tot stand is gekomen vanuit de behoefte bij het CJIB om een aantal gegevens in de beschikking op te nemen, waaronder het overtreden voorschrift.

Het hof werd in het arrest van 11 augustus 2017, GHARL:2017:6948, gesteld voor de vraag wat de consequenties zijn van het niet opnemen van het overtreden voorschrift in de inleidende beschikking. De beantwoording van deze vraag is geplaatst in het licht van de vraag of er belangen waren geschaad, namelijk de mogelijkheid om jezelf tijdig en adequaat te kunnen verweren. Het ging hier om de overtreding van een APV-bepaling in verband met het parkeren in een groenstrook. Welke bepaling dat precies was, was voor de betrokkene niet eenvoudig te achterhalen. De feitcode op de inleidende beschikking gaf geen richting, het voorschrift stond ook niet in het zaakoverzicht genoemd. In het verweerschrift in hoger beroep was een verkeerd voorschrift genoemd. Pas op de zitting in hoger beroep kwam de advocaat-generaal met het goede voorschrift. Hierdoor was de betrokkene in zijn belangen geschaad. Dat de betrokkene mogelijk het voorschrift had kunnen achterhalen door contact op te nemen met de ambtenaar kon volgens het hof niet van de betrokkene worden verlangd. De beschikking, waarbij de sanctie is opgelegd, is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6948>

Als een sanctie wordt opgelegd aan de kentekenhouder moet deze, gelet op artikel 5, laatste volzin, van de WAHV worden gewezen op de disculpatiemogelijkheden van artikel 8 van de WAHV. In het arrest van 8 juli 2019, GHARL:2019:5579, ontbrak die vermelding in de beschikking. Het gebrek kon worden gepasseerd omdat niet bleek dat de betrokkene door het ontbreken van de verwijzing was benadeeld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:5579>

5. Feitcodes en wijziging daarvan.

Wat is de juiste feitcode bij een gedraging?

Als een gedraging valt onder een algemene en een specifieke feitcode moet de ambtenaar kiezen voor de specifieke feitcode als het daarbij behorende sanctiebedrag lager is. Voorbeeld hiervan is het arrest van het hof van 8 november 2018, GHARL:2018:9767. Daar had de ambtenaar een sanctie opgelegd van 140 euro voor het veroorzaken van hinder (artikel 5 WVV 1994). De gedraging kon daar ook onder worden gebracht maar er gold ook een specifieke feitcode, te weten stilstaan waar dat verboden is waar een sanctiebedrag van 90 euro bij hoort. Daarvoor had de ambtenaar een sanctie moeten opleggen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:9767>

Het bijzondere in deze zaak was dat de hinder er niet echt uitsprong. Het was meer de gewone hinder die samenhangt met het laten stilstaan van een voertuig waar dat verboden is.

Een vergelijkbare situatie deed zich voor in het arrest van 11 juli 2017, GHARL:2017:6066. Daar ging het om artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994 en het parkeren voor een uitrit. Ook daar was er niet meer dan de gebruikelijke hinder behorende bij het staan voor een uitrit en moest de sanctie worden opgelegd voor de specifieke feitcode waarbij een lager sanctiebedrag hoorde, het parkeren voor de uitrit.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6066>

In het arrest van het hof van 4 februari 2019, GHARL:2019:981, was er wel meer hinder dan alleen de bij de specifieke feitcode horende hinder. Daar werd geparkeerd voor een uitrit maar ook op het trottoir. Daardoor was er ook hinder voor voetgangers. De ambtenaar had hier voor twee gedragingen kunnen schrijven. In deze situatie mocht hij volstaan met de sanctie voor artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:981>

In het arrest van 4 februari 2019, GHARL:2019:1146, had de ambtenaar een sanctie opgelegd voor het veroorzaken van hinder (artikel 5 WVV 1994). De hinder bestond er uit dat de betrokkene stond op een gehandicaptenparkeerplaats. Niet meer dan dat. Dat was te weinig voor de vaststelling dat er hinder was veroorzaakt. De gedraging kon niet worden vastgesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:1146>

In deze zaak rees de vraag of het mogelijk was om de feitcode te wijzigen. De lijn van het hof is dat onder omstandigheden wijziging van de feitcode (ook in hoger beroep) toelaatbaar is. Tijdsverloop staat niet aan wijziging van de feitcode in de weg maar de betrokkene mag daardoor niet in zijn verdedigingsbelangen zijn geschaad. Dat betekent dat de betrokkene voldoende gelegenheid moet hebben gehad zich te verweren tegen de nieuwe feitcode.

Verder mag het bedrag van de sanctie niet hoger zijn, zo volgt uit het arrest van het hof van 21 januari 2019, GHARL:2019:461.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:461>

De advocaat-generaal kende deze jurisprudentie en stelde daarom in de zaak waar het arrest van 4 februari 2019, GHARL:2019:1146, over ging voor om de feitcode te wijzigen in "parkeren op een gehandicaptenparkeerplaats" en het sanctiebedrag voor het parkeren op de gehandicaptenparkeerplaats te matigen tot het bedrag van de sanctie die de ambtenaar had opgelegd voor het veroorzaken van hinder. Het hof oordeelde dat wijziging van de feitcode niet mogelijk is als bij de juiste feitcode een hoger sanctiebedrag hoort. Dat het sanctiebedrag kan worden gematigd met het oog op het voorkomen van reformatio in peius doet daaraan niet af. De feitcode werd niet gewijzigd, de inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:1146>

Een situatie waarin de wijziging van de feitcode niet doorging omdat de betrokkene daardoor in zijn verdedigingsbelangen zou worden geschaad betreft het arrest van het hof van 10 september 2019, GHARL:2019:7348. Daar was een sanctie opgelegd voor overtreding van de gordelplicht. Het verweer van de betrokkene dat hij wel een gordel had gedragen, slaagde niet maar het hof stelde vast dat hij geen gordel hoefde te dragen omdat zijn voertuig een driewielig motorvoertuig zonder gesloten carrosserie was. In plaats van de gordelplicht gold de helmplicht. Dat was volgens het hof echter een zodanig andere gedraging dat door de wijziging de betrokkene in zijn verdedigingsbelangen zou worden geschaad. De feitcode is niet gewijzigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:7348>

6. Is oplegging van de sanctie billijk?

In het algemeen kan worden opgemerkt dat het hof niet snel tot de conclusie komt dat de oplegging van de sanctie niet billijk is.

Een ambtenaar is niet verplicht om een sanctie op te leggen als hij een gedraging vaststelt. Hij kan daar ook van afzien, hij kan bijvoorbeeld ook een waarschuwing geven. Het gebruik van de discretionaire bevoegdheid tot oplegging van de sanctie door de ambtenaar kan door de rechter wel worden getoetst, doch slechts marginaal. Slechts als een ambtenaar, bij afweging van alle betrokken belangen, in redelijkheid niet tot oplegging van een sanctie had kunnen komen, kan de sanctieoplegging niet in stand blijven, zo volgt uit het arrest van het hof van 28 augustus 2018, GHARL:2018:7709. Dit is een iets andere benadering, voorheen was de redenering van het hof dat gebruikmaking van deze discretionaire bevoegdheid niet ter toetsing van het hof stond.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:7709>

Bij de vraag of de omstandigheden waaronder de gedraging heeft plaatsgevonden het opleggen van een sanctie niet billijken, kan het om verschillende situaties gaan.

Allereerst valt te denken aan eventuele gebreken van aan de overtreden verkeersregels ten grondslag liggend verkeersbesluiten. De lijn van het hof is dat het opleggen van een sanctie niet billijk is als er aan de verkeersregel geen of geen geldig verkeersbesluit ten grondslag ligt. Het opleggen van een sanctie betekent namelijk een inbreuk op het eigendomsrecht en daarvoor moet een deugdelijke wettelijke grondslag aanwezig zijn. Dat betekent dat er in voorkomend geval onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezige verkeersbesluiten. Een dergelijk onderzoek is alleen nodig als er daartoe strekkende verweren zijn gevoerd die met redenen omkleed en met stukken onderbouwd zijn, zo volgt uit het arrest van het hof van 9 november 2018, GHARL:2018:9801.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:9801>

Als zulke verweren worden gevoerd moet de officier van justitie of de rechter onderzoeken of het verkeersbesluit ten tijde van de gedraging rechtskracht had gekregen en dat besluit niet later in een bestuursrechtelijke procedure is vernietigd of met terugwerkende kracht tot (vóór) het tijdstip van de gedraging is ingetrokken. Inhoudelijke bezwaren tegen het verkeersbesluit moeten in de daarvoor bestemde bestuursrechtelijke procedure naar voren worden gebracht.

Ook als kan worden vastgesteld dat gehandeld is in strijd met een op een in rechte vaststaand verkeersbesluit gebaseerd verkeersteken, kan er sprake zijn van feiten of omstandigheden die het opleggen van een sanctie niet billijken. Daarvan kan sprake zijn indien moet worden vastgesteld dat het verkeersbesluit onbevoegdlijk is genomen of evident in strijd is met een ieder verbindende bepaling van een verdrag of een besluit van een volkenrechtelijke organisatie dan wel rechtstreeks werkende bepalingen van Europees recht.

Daarbij tekent het hof wel aan dat, indien de bestuursrechter in de hem voorgelegde procedure met betrekking tot dat verkeersbesluit tot het oordeel is gekomen dat het verkeersbesluit bevoegdlijk gegeven is en/of van strijd met zodanige bepaling of besluit geen sprake is, dit oordeel, uit een oogpunt van een behoorlijke rechterlijke taakverdeling, in beginsel door de rechter in de Wahv-procedure mag worden gevolgd. Dit volgt uit het arrest van het hof van 6 december 2017, GHARL:2017:10748.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:10748>

Er is inmiddels in een zestal zaken verweer gevoerd op dit punt. De verweren zijn verworpen in de arresten van het hof van 6 december 2017, GHARL:2017:10748, en van 30 april 2019, GHARL:2019:3738, betreffende de milieuzone in Utrecht,

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:10748>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3738>

in het arrest van het hof van 5 maart 2019, GHARL:2019:1982, betreffende de milieuzone in Rotterdam

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:1982>

en in het arrest van het hof van 4 april 2019, GHARL:2019:3016, betreffende de bebording op de N 458.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3016>

In twee gevallen zijn de verweren gehonoreerd en is het hof gekomen tot het oordeel dat oplegging van de sanctie niet billijk was. Dat was in het arrest van 9 november 2018, GHARL:2018:9801, betreffende de parkeerzone in Purmerend en in het arrest van 28 januari 2019, GHARL:2019:701. Dat betrof een gele streep in Wateringen. In beide situaties was er ten tijde van de gedraging geen geldend verkeersbesluit.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:9801>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:701>

Een andere categorie van gevallen waarin oplegging van een sanctie niet billijk kan zijn betreft de situatie van samenloop. Er wordt wel beroep gedaan op de samenloopbepalingen uit het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld dat sprake is van een voortgezette handeling. Dergelijke verweren slagen niet snel. Verkeersdeelnemers krijgen in het verkeer voortdurend te maken met nieuwe verkeerssituaties waarin zij telkens beslissingen nemen. Van maar een ongeoorloofd wilsbesluit is daarmee niet gauw sprake, ook niet als de cruise-control wordt toegepast. De beslissing om na een eerdere snelheidsovertreding de snelheid niet aan te passen is een nieuw wilsbesluit, zo volgt uit het arrest van het hof van 23 mei 2018, GHARL:2018:4690.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4690>

Het gaat wel eens mis in situaties waarin sprake is van een gebeurtenis die uit gedragingen en overtredingen bestaat. In die situatie moet, volgens de aanwijzing administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, in het proces-verbaal melding worden gemaakt van de verschillende reacties daarop. Beoordeeld moet kunnen worden of sprake is van samenloop, of het gerechtvaardigd is dat zowel op strafrechtelijke als op administratiefrechtelijke wijze wordt gereageerd en of in die zaak of in het complex van zaken een passende sanctie, straf of maatregel is opgelegd. Als deze vermelding in het Mulderdossier ontbreekt, kan de inleidende beschikking niet in stand blijven. Een voorbeeld is het arrest van 30 januari 2019, GHARL:2019:873.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:873>

Een derde categorie van gevallen die kunnen leiden tot de conclusie dat het opleggen van de sanctie niet billijk is, betreft het beroep op de aanwezigheid van rechtvaardigings- of schulduitsluitingsgronden. In het verband van de WAHV valt dan te denken aan overmacht/noodtoestand en afwezigheid van alle schuld.

Voor een geslaagd beroep op overmacht/noodtoestand moet aannemelijk zijn dat niet anders kon worden gehandeld dan is gedaan. De gestelde feiten en omstandigheden moeten aannemelijk zijn en de afweging van de in geding zijnde belangen moet voldoen aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Een dergelijk beroep slaagt niet snel.

Een recent voorbeeld van een geslaagd beroep betreft het arrest van het hof van 21 mei 2019, GHARL:2019:4376. Daar was een sanctie opgelegd voor afslaan zonder richting aan te geven. De betrokkene betoogde dat op het moment dat hij richting wilde aangeven om af te slaan, de zekering van de richtingaanwijzer kapot was gegaan, daarom kon hij geen richting aangeven. Als de betrokkene was staande gehouden had de ambtenaar dat ook kunnen vaststellen, zo stelde de betrokkene.

Het hof achtte de gestelde feiten en omstandigheden aannemelijk en kwam tot het oordeel dat oplegging van de sanctie hier niet billijk was.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4376>

Bij beroepen op afwezigheid van alle schuld gaat het vaak over de waarneembaarheid van verkeerstekens. Een dergelijk beroep slaagt niet als het verkeersteken wel zichtbaar is, maar de betrokkene tekort geschoten is in zijn vergewisplicht. Die vergewisplicht gaat ver, zo volgt uit het arrest van het hof van 21 november 2011, GHLEE:2011:5247: als een bord besneeuwd is, moet je, alvorens bij dat bord te gaan parkeren, de sneeuw van het bord verwijderen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHLEE:2011:5247>

Een voorbeeld waarin het beroep op afwezigheid van alle schuld wel slaagde betreft het arrest van het hof van 9 januari 2018, GHARL:2018:284. Daar was een sanctie opgelegd voor het stilstaan op een kruispunt. Het betrof een T-splitsing. De auto stond geparkeerd ter hoogte van de kruising, op de doorgaande weg langs het trottoir. De weg was daar breed, er was ook een uitstulping van het trottoir, de auto stond voor die uitstulping. Een zodanig verwarrende wegsituatie dat oplegging van een sanctie niet billijk was.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:284>

Verder is er een categorie van zaken waarin een beroep op het gelijkheidsbeginsel of het vertrouwensbeginsel wordt gedaan.

Een beroep op het gelijkheidsbeginsel is in de jurisprudentie van het hof nog niet gehonoreerd. Dat hangt daarmee samen dat daarvoor geldt dat zo'n beroep alleen kan slagen als het gaat om vastgesteld beleid, zo is vaste jurisprudentie van het hof sinds het arrest van 8 oktober 2003, GHLEE:2003:AM5326. .

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHLEE:2003:AM5326>

Onder beroepen op het vertrouwensbeginsel vallen beroepen op een gedoog/waarschuwingsbeleid of -praktijk. Zo af en toe treft een dergelijk beroep doel. Bijvoorbeeld het arrest van het hof van 21 februari 2017, GHARL:2017:4913. Daar ging het om het parkeren voor een inrit. Het betrof de inrit van de betrokkene zelf. De betrokkene voerde aan dat hij aan de parkeerwachters in zijn wijk had gevraagd of hij zijn auto voor zijn inrit mocht parkeren. Die hadden daarmee ingestemd. Het hof achtte dit op zich zelf niet onaannemelijk. Van de zijde van de ambtenaar die de sanctie had opgelegd was dit niet betwist. Oplegging van de sanctie werd hier niet billijk geacht.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:4913>

7. Matiging van het sanctiebedrag.

De WAHV werkt met vaste sanctiebedragen. Die zijn opgenomen in de bijlage bij de WAHV. De sanctiebedragen kunnen worden gewijzigd bij algemene maatregel van bestuur. Dat is sinds de invoering van de WAHV diverse keren gebeurd.

De kantonrechters in Arnhem zijn in 2015 tot het oordeel gekomen dat de sanctiebedragen te zeer verhoogd waren, namelijk meer dan op grond van de prijsindex van de gezinsconsumptie te verklaren was. Dat uitgangspunt voor de verhoging van tarieven was opgenomen in het zogeheten Tarievenhuis. De kantonrechters in Arnhem constateerden dat de na het Tarievenhuis toegepaste verhogingen niet aan dit uitgangspunt voldeden, berekenden wat nog wel mogelijk was op basis van de indexering en kwamen aldus tot lagere sanctiebedragen die zij in hun beslissingen oplegden aan de betrokkenen.

Het hof heeft zich bij arrest van 21 juni 2016, GHARL:2016:4986, hierover uitgelaten. Op zichzelf betekent het feit dat de sanctiebedragen in de bijlage bij de wet zijn opgenomen niet, dat toetsing daarvan niet mogelijk is. Dat komt omdat de wijziging van de bijlage bij de wet bij algemene maatregel van bestuur plaats vindt.

Het hof heeft eerst onderzocht of de verhogingen van de sanctiebedragen blijven binnen de ruimte die de WAHV aan de regelgever biedt. Dat is het geval. De wetsgeschiedenis noopt niet tot het oordeel dat de prijsindex bepalend is voor de mogelijkheid van verhoging van de sanctiebedragen. De verkeersveiligheid is een belangrijke factor maar niet de enige. Welke factoren nog meer een rol kunnen spelen is niet aangegeven in de wetsgeschiedenis. Dat betekent dat de staat van 's Rijks financiën op zichzelf daarbij ook een rol kan spelen.

Vervolgens heeft het hof gekeken naar wat het Tarievenhuis nu is. Dat is niet meer dan een algemene maatregel van bestuur waarin de regelgever mooie voornemens heeft opgenomen. De latere AMvB-regelgever is daaraan niet gebonden.

Een en ander betekent dat er geen reden is om niet uit te gaan van de in de bijlage genoemde sanctiebedragen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2016:4986>

In de WAHV is slechts één bepaling aan te wijzen op grond waarvan de sanctiebedragen gematigd kunnen worden, namelijk artikel 9, tweede lid, aanhef en onder b.

Dit artikelonderdeel bepaalt dat beroep tegen de beslissing van de officier van justitie kan worden ingesteld ter zake dat de officier van justitie, gelet op de omstandigheden waarin de betrokkene verkeert, een lager bedrag van de administratieve sanctie had moeten vaststellen.

Dit artikelonderdeel lijkt uit te gaan van een marginale toetsing van de beslissing van de officier van justitie. Dit is niet de lijn van het hof. Bij de toetsing van punitieve sancties past niet een marginale toetsing door de rechter. De rechter moet vol kunnen toetsen.

Verder is volgens dit artikelonderdeel matiging alleen mogelijk op grond van de omstandigheden waarin de betrokkene verkeert.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt, zo heeft het hof in zijn arrest van 19 mei 2010, GHLEE:2010:BN3802 overwogen, dat de wetgever de in artikel 9, tweede lid, aanhef en onder b, van de WAHV genoemde bevoegdheid tot matiging van de sanctie heeft willen beperken tot uitzonderlijke omstandigheden in de persoonlijke sfeer van de betrokkene die de verwijtbaarheid van de gedraging in zekere mate kunnen verminderen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHLEE:2010:BN3802>

Maar in de huidige jurisprudentie van het hof leidt dit niet tot beperking van de mogelijkheden van matiging. Het begrip "de omstandigheden waarin de betrokkene

verkeert" wordt ruim opgevat. Zo heeft het hof in het arrest van 21 februari 2017 overwogen dat de wetgever in de WAHV een regeling heeft opgenomen die een vergelijkbare werking heeft als het in artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht neergelegde evenredigheidsbeginsel. De rechter in WAHV-zaken dient op vergelijkbare wijze als bij de toetsing aan het in artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht neergelegde evenredigheidsbeginsel, in het kader van de toetsing aan artikel 9, tweede lid, aanhef en onder b, van de WAHV te beoordelen of de omstandigheden waaronder de gedraging is verricht dan wel de omstandigheden waarin de betrokkene verkeert, tot matiging van de sanctie moeten leiden.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:1494>

Het bestaan van vastgestelde tarieven betekent dat aangevoerde omstandigheden niet snel tot matiging nopen. In welke gevallen komt het hof tot matiging?

Er zijn feitcodes waaronder een groot scala aan gedragingen valt, gedragingen van verschillende ernst waardoor de vraag rijst of het sanctiebedrag wel past bij de ernst van de aan de orde zijnde gedraging.

Een voorbeeld daarvan is het parkeren op een gehandicaptenparkeerplaats zonder duidelijk zichtbare gehandicaptenparkeerkaart. Hieronder valt de situatie dat de betrokkene in het geheel geen gehandicaptenparkeerkaart heeft, maar ook de situatie dat de betrokkene die wel heeft maar de kaart van het dashboard is gevallen.

Het hof past voor die laatste situatie een matiging met 50% toe. Een voorbeeld daarvan is het arrest van het hof van 4 april 2017, GHARL:2017:2891.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:2891>

Het openbaar ministerie hanteert hiervoor een ander tarief, namelijk een verlaging van het sanctiebedrag tot € 30,--. Als het openbaar ministerie het standpunt inneemt dat dat bedrag in de onderhavige situatie passend is, neemt het hof dat over. Voorbeelden hiervan zijn de arresten van het hof van 8 maart 2018, GHARL:2018:2268, en van 16 maart 2018, GHARL:2018:2512.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:2268>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:2512>

Vanwaar dit verschil? Dat heeft, zo blijkt uit het arrest van het hof van 6 maart 2017, GHARL:2017:1829, hiermee te maken dat het openbaar ministerie een eigen bevoegdheid heeft om het sanctiebedrag te verlagen. Dat volgt uit artikel 9, tweede lid, aanhef en onder b, van de WAHV. Hangende de behandeling van het beroep bij de kantonrechter of het hoger beroep kan de officier van justitie of de advocaat-generaal ook de sanctiebeschikking wijzigen. In een dergelijk geval volgt het hof daarom het standpunt van het openbaar ministerie.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:1829>

Vanuit de wetenschap dat het openbaar ministerie in zaken als deze een voor een betrokkene gunstiger beleid voert dan het hof, heeft het hof, in een zaak waarin het openbaar ministerie geen standpunt had ingenomen, het openbaar ministerie bij tussenarrest van 29 maart 2018, GHARL:2018:2955, verzocht om duidelijkheid te verschaffen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:2955>

Het openbaar ministerie heeft in die zaak voorgesteld om het bedrag van de sanctie te matigen tot € 30,-. Het hof heeft het openbaar ministerie hierin gevolgd bij arrest van 14 juni 2018, GHARL:2018:5529.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5529>

Het lijkt er hiermee op dat het openbaar ministerie hier een matigingsbeleid voert.

Een vergelijkbare benadering als bij gehandicaptenparkeerkaarten volgt het hof bij ontheffingen. Voorbeeld daarvan is het arrest van het hof van 6 juli 2017, GHARL:2017:5744. Daar was wel een geldige ontheffing, maar die lag niet op het dashboard. De sanctie is gematigd tot de helft.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:5744>

Het openbaar ministerie heeft in hoger beroep voor de verzekeringsplicht een lijn voorgesteld die erop neerkomt dat als vaststaat dat het niet verzekerde motorrijtuig niet aan het verkeer heeft deelgenomen en heeft kunnen deelnemen en de betrokkene voorts spoedig nadat deze er achter kwam dat het motorrijtuig niet verzekerd was, maatregelen heeft getroffen om de overtreding van de verzekeringsplicht te beëindigen, de sanctie moet worden gematigd tot de helft van het bedrag.

Het hof heeft het openbaar ministerie hierin gevolgd, dit in verband met de eigen bevoegdheid die het openbaar ministerie heeft. Voorbeeld hiervan is het arrest van het hof van 1 september 2017, GHARL:2017:7647.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:7647>

Dat het openbaar ministerie van deze bevoegdheid gebruik maakte, werd steeds breder bekend, er werd ook een beroep op gedaan. Aangevoerd is dat sprake is van een beleid of in ieder geval een vaste praktijk om in situaties als deze het sanctiebedrag te matigen. De advocaat-generaal is hierover bevraagd en heeft een brief van de Afdeling Beleid en Strategie van het openbaar ministerie van juni 2018 overgelegd. Daarin is aangegeven dat in het verleden wel een beleid bestond dat sancties als deze werden gematigd tot de helft in de situatie dat de geldigheid van de tenaamstelling van het voertuig in de periode voor de sanctie was geschorst, maar de kentekenhouder binnen één week na het einde van de schorsing alsnog voldeed aan de verplichtingen die op hem rusten. Verder is in de brief aangegeven dat anderszins van een beleid of van een algemene gedragslijn geen sprake is. De beoordelaar van de zaak c.q. de zittingsvertegenwoordiger heeft in iedere zaak een eigen beoordelingsruimte om bijzondere (persoonlijke) omstandigheden ten tijde van de gedraging mee te laten wegen in de beslissing of tot matiging wordt overgegaan. Als (niet uitputtende) voorbeelden van dergelijke omstandigheden worden genoemd de historie van het voertuig, de persoonlijke situatie van de betrokkene en het herstel van de verplichtingen. Ter zitting heeft de gemachtigde van de advocaat-generaal aangegeven dat het wel kan voorkomen dat ook niet onderbouwde standpunten worden gehonoreerd, dit in verband met de beperkte tijd die een beoordelaar krijgt om het administratief beroep te beoordelen.

Het hof heeft bij arrest van 4 februari 2019, GHARL:2019:985, op basis hiervan geoordeeld dat niet kan worden vastgesteld dat de officier van justitie een beleid als bedoeld door de gemachtigde gevoerd heeft. Over de vraag of sprake is van een vaste gedragslijn heeft het hof overwogen dat in een aantal zaken vanuit het openbaar ministerie wel het standpunt is ingenomen dat het sanctiebedrag moet worden gematigd indien met het voertuig niet aan het verkeer is deelgenomen en de betrokkene met bekwame spoed heeft zorggedragen voor het beëindigen van de ongeoorloofde situatie maar dat, voor het oordeel dat sprake is van een vaste gedragslijn bij het openbaar ministerie, geen aanknopingspunten bestaan. Veeleer moet het ervoor worden gehouden dat het gaat om standpunten die door individuele beoordelaars zijn ingenomen in het kader van de hen toekomende beoordelingsruimte. Dat dit een algemene praktijk bij het openbaar ministerie betreft is niet aannemelijk geworden. Van willekeur is daarom geen sprake.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:985>

Een tweede categorie van zaken waarin het sanctiebedrag wordt gematigd, betreft zaken waarin de aangevoerde feiten en omstandigheden niet tot de conclusie leiden dat het opleggen van de sanctie niet billijk is (omdat geen overmacht/noodtoestand of afwezigheid van alle schuld, of onaanvaardbare samenloop van sancties kon worden aangenomen) maar in het verlengde daarvan wel nopen tot matiging van het bedrag van de sanctie.

Een voorbeeld waarin het beroep op afwezigheid van alle schuld niet slaagde maar het bedrag van de sanctie wel op nihil is gesteld gelet op de omstandigheden waaronder de gedraging is begaan, is het arrest van het hof van 3 oktober 2017, GHARL:2017:8567. Daar was een sanctie opgelegd voor bij het uitrijden uit een uitrit niet het verkeer voor laten gaan. Het betrof een smalle uitrit, er was geen keermogelijkheid, de betrokkene moest achteruit de uitrit uitrijden. De uitrit mondde uit op een rijbaan. Daarbij moesten een fietspad en een trottoir worden overgestoken. Op een afstand van 22 meter van de uitrit stonden verkeerslichten. Daardoor werd naderend verkeer aan het oog onttrokken. Toen de betrokkene de uitrit afreed, zag zij een voertuig langzaam naderen. Terug kon de betrokkene niet, dan zou zij voetgangers en fietsers in gevaar brengen. Ze reed voorzichtig door. In het naderende voertuig bevond zich een ambtenaar die moest remmen en wachten totdat de betrokkene de weg op was gereden en weg kon rijden. Deze legde de sanctie op. Het hof kwam tot het oordeel dat een beroep van de betrokkene op afwezigheid van alle schuld geen doel trof, de betrokkene had iemand kunnen vragen om aan het eind van de uitrit te gaan staan en het verkeer in de gaten te houden, maar wel is op grond van de omstandigheden het bedrag van de sanctie op nihil gesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:8567>

Een ander voorbeeld is het arrest van het hof van 30 oktober 2018, GHARL:2018:9515. Daar was een sanctie opgelegd wegens overtreding van de WAM. De gedraging was vastgesteld op dezelfde dag dat de voorlopige dekking van de verzekering werd opgeheven. De betrokkene had niet de gelegenheid gehad een andere verzekering te regelen of de tenaamstelling te schorsen. De verantwoordelijkheid voor de gedraging blijft maar het bedrag van de sanctie is gematigd met 50%.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:9515>

Een voorbeeld waarin het beroep op overmacht niet slaagde maar het bedrag van de sanctie wel op nihil is gesteld gelet op de omstandigheden waaronder de gedraging is begaan betreft het arrest van het hof van 9 mei 2018, GHARL:2018:4327. Daar was een sanctie opgelegd voor het parkeren bij een gele streep. De betrokkene voerde aan dat hij met zijn echtgenote bij de huisartsenpost was geweest in verband met benauwdheidsklachten van zijn echtgenote. Daar werd zij meteen doorgestuurd naar het ziekenhuis. De betrokkene parkeerde bij het ziekenhuis bij een gele streep en begeleidde zijn echtgenote naar binnen. In het ziekenhuis werd zij gedotterd. Betrokkene moest bij haar blijven omdat zij in paniek was. Het beroep op overmacht slaagde niet, de betrokkene had zijn echtgenote naar binnen kunnen brengen, haar kunnen overgeven aan het medisch personeel en vervolgens zijn auto kunnen verplaatsen, maar het hof kwam wel tot het oordeel dat de feiten en omstandigheden meebrachten dat het bedrag van de sanctie op nihil moest worden gesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4327>

Een voorbeeld van samenloopperikelen betrof het arrest van het hof van 22 augustus 2017, GHARL:2017:7239. Daar was een sanctie opgelegd voor een parkeerovertreiding. Er was al een sanctie opgelegd voor een parkeerovertreiding op dezelfde plaats, 21 uur daarvoor. In de

tussentijd was het voertuig niet verplaatst. Het beroep op het ne bis in idem beginsel slaagde niet, er waren twee gedragingen, voor beide gedragingen kon een sanctie worden opgelegd. Wel is het bedrag van de tweede sanctie op nihil gesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:7239>

Een volgende categorie van zaken betreffen de zaken waarin sprake is van verminderde verwijtbaarheid. De betrokkene handelde in de later onjuist blijkende veronderstelling dat het wel mocht wat hij deed terwijl hem van het bestaan van die onjuiste veronderstelling slechts een gering verwijt kan worden gemaakt of de betrokkene kon technisch gezien misschien wel anders handelen dan hij heeft gedaan maar dat kon in redelijkheid niet van hem worden verwacht.

Voorbeelden:

Het arrest van het hof van 1 mei 2017, GHARL:2017:3664. Daar ging het om een sanctie in verband met een niet-APK gekeurd voertuig. De betrokkene verkeerde en kon verkeren in de veronderstelling dat de tenaamstelling was beëindigd. De betrokkene had de RDW verzocht om de tenaamstelling van het voertuig te beëindigen, ruim voor het tijdstip van de gedraging. De betrokkene hoorde daar niets van en dacht dat het geregeld was. De RDW had echter verzocht om nadere informatie aan de betrokkene maar die brief werd verkeerd bezorgd en bereikte de betrokkene pas nadat de gedraging was begaan. Het sanctiebedrag is gematigd tot de helft.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:3664>

Het arrest van het hof van 20 juni 2017, GHARL:2017:5218. Daar ging het om een sanctie in verband met het parkeren op een gehandicaptenparkeerplaats zonder geldige gehandicaptenparkeerkaart. De betrokkene vervoerde zijn vriendin, hij had haar parkeerkaart op het dashboard gelegd toen hij parkeerde, maar de parkeerkaart bleek verlopen. Daar waren de betrokkene en ook zijn vriendin zich niet van bewust. De vriendin voldeed echter wel aan de eisen om aan een nieuwe gehandicaptenparkeerkaart te komen. Het sanctiebedrag is gematigd tot de helft.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:5218>

Het arrest van het hof van 19 mei 2016, GHARL:2016:3901. Daar was een sanctie opgelegd ter zake van het als bestuurder van een motorvoertuig niet de rijbaan gebruiken. Het betrof een koerier die een ontheffing had om in een voetgangersgebied nabij de Bruna te laden of te lossen. De koerier bracht dagelijks pakketjes naar de Bruna en zette ook op deze dag haar busje daar neer om pakketjes naar de Bruna te brengen. De koerier doorzocht het busje maar er waren die dag, bij hoge uitzondering, geen pakketjes bij voor de Bruna. Er viel niets te laden of te lossen. De koerier kreeg een sanctie omdat de ontheffing niet gold. De sanctie is gematigd tot de helft.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2016:3901>

Tot slot is er een categorie van zaken waarin matiging plaats vindt op grond van de omstandigheden waarin de betrokkene verkeert.

In een aantal zaken heeft het hof aangenomen dat sprake was van ontoerekenbaarheid. In die zaken was met behulp van verklaringen van psychiaters aannemelijk geworden dat ten

tijde van de gedraging het de betrokkene ontbrak aan inzicht in de aard en gevolgen van zijn gedrag waardoor hij zijn gedrag niet aan de verkeersregels heeft kunnen aanpassen. Een voorbeeld daarvan is het arrest van het hof van 19 februari 2014, GHARL:2014:1245. Daar was de betrokkene, kort na de gedraging, een snelheidsovertreding, opgenomen op de gesloten afdeling psychiatrie. De psychiater verklaarde dat de betrokkene ten tijde van de gedraging handelde vanuit een psychiatrische stoornis waardoor de gedraging hem niet was aan te rekenen. Het sanctiebedrag is op nihil gesteld.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2014:1245>

Verder heeft het hof wel sancties gematigd in verband met de financiële situatie van de betrokkene. Dat gebeurt als de betrokkene aannemelijk kan maken dat hij niet in staat is om het bedrag van de sanctie en de administratiekosten te betalen voor het moment dat hij, na het onherroepelijk worden van de sanctie, met de wettelijke verhogingen zou worden geconfronteerd. Een voorbeeld daarvan is het arrest van het hof van 10 juli 2013, GHARL:2013:5058. Daar was de betrokkene lange tijd gedetineerd geweest. De kantonrechter had de zekerheid op nihil gesteld. Ten tijde van de behandeling van het hoger beroep verbleef de betrokkene bij vrienden en familie en kreeg geen uitkering. De sanctie van € 100,- is gematigd tot € 20,-.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2013:5058>

Het moet daarbij wel gaan om de financiële situatie van de betrokkene zelf. In het arrest van het hof van 4 mei 2017, GHARL:2017:4002, was de sanctie opgelegd aan de kentekenhouder van de snorfiets, de moeder van de minderjarige zoon die de snorfiets had bestuurd. De zoon kreeg zakgeld van zijn moeder en de moeder betoogde dat zoonlief het bedrag van de sanctie niet kon betalen van zijn zakgeld. Het hof was daar niet gevoelig voor. De sanctie is opgelegd aan de moeder, zodat met de financiële situatie van haar zoon geen rekening kan worden gehouden.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:4002>

8. De adressant van de beschikking.

Aan wie moet de sanctie worden opgelegd? Uit de wetssystematiek vloeit voort dat de sanctie moet worden opgelegd aan degene die de gedraging heeft verricht. Als de gedraging is verricht met een voertuig, is dat in de eerste plaats de bestuurder van het voertuig.

Artikel 5 van de WAHV opent de mogelijkheid om de sanctie op te leggen aan de kentekenhouder van het voertuig waarmee de gedraging is verricht. Dat mag indien niet aanstonds is vastgesteld wie de bestuurder van het voertuig is.

Vaste jurisprudentie is dat met bekeuring op kenteken mag worden volstaan als er geen reële mogelijkheid is tot staande houding van de bestuurder. Als hierover een verweer wordt gevoerd moet dat worden onderzocht. Dat gebeurt doorgaans door het opvragen van proces-verbaal bij de ambtenaar die de sanctie heeft opgelegd.

Wanneer is sprake van een verweer dat tot onderzoek noopt? Dat is afhankelijk van wat wordt aangevoerd. Het hof heeft hier een strengere lijn ingezet.

In het arrest van het hof van 22 augustus 2017, GHARL:2017:7234, had de ambtenaar in het zaakoverzicht opgetekend dat niet was staande gehouden in verband met de veiligheid. De betrokkene had daar tegen in gebracht dat dat onvoldoende reden was om af te zien van staande houding. Hij stelde niet dat staande houding wel gekund had. Voor het hof was dit onvoldoende om de ambtenaar te vragen nader te verklaren over de redenen waarom hij niet tot staande houding was overgegaan. Het verweer is verworpen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:7234>

De enkele stelling: "ik ben niet staande gehouden" of "ik ben niet opgewacht voor staande houding" of "niet is gebleken dat zich geen reële mogelijkheid tot staande houding heeft voorgedaan", kan ook niet worden gezien als verweer dat staande houding had moeten plaats vinden, zo blijkt uit de arresten van het hof van 5 oktober 2017, GHARL:2017:8668 en van 18 mei 2018, GHARL:2018:4559. Er zal minimaal moeten worden aangevoerd dat staande houding had moeten plaats vinden, zo mogelijk onder opgave van redenen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:8668>

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4559>

Daarnaast geldt dat als het verweer voor het eerst in hoger beroep wordt gevoerd, het verweer ook moet worden onderbouwd. Als dat niet het geval is, kan het verweer als niet aannemelijk worden gepasseerd, zonder dat de ambtenaar zich hoeft uit te laten over de reden waarom niet tot staande houding is overgegaan. Een voorbeeld is het arrest van 28 juni 2019, GHARL:2019:5362.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:5362>

In het algemeen ontbreekt een reële mogelijkheid tot staande houding van de bestuurder als de ambtenaar niet beschikt over de mogelijkheden om een betrokkene staande te houden of als de verkeerssituatie staande houding niet mogelijk maakt.

Het gaat daarbij niet om de vraag of staande houding feitelijk mogelijk is, maar of dat reëel mogelijk is. Als de politie, bijvoorbeeld, handelend moet optreden om de doorstroming van het verkeer te bevorderen, hoeft, hoewel feitelijk niet onmogelijk, geen staande houding plaats te vinden, zo blijkt uit het arrest van het hof van 5 juni 2014, GHARL:2014:4447.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2014:4447>

Lastig zijn de situaties waarin er wel contact is tussen de ambtenaar en de vermeende bestuurder van het voertuig.

Een ouder arrest van het hof betreft het arrest van 15 augustus 2011, GHLEE:2011:3632. Daar achtervolgt de ambtenaar het voertuig waarmee een gedraging was verricht. De ambtenaar verliest het voertuig even uit het oog, maar ziet het voertuig vervolgens op het erf van een woning staan, een man is bezig om de poort van het erf te sluiten. De ambtenaar spreekt de man aan, maar de man geeft aan geen tijd te hebben om met de ambtenaar te spreken. Hier mocht worden bekeurd op kenteken.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHLEE:2011:3632>

Dat mocht ook in de situatie dat de betrokkene, na door de ambtenaar te zijn aangesproken, wegrijdt, zo blijkt uit het arrest van het hof van 24 januari 2019, GHARL:2019:624.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:624>

En in de situatie dat er, nadat de bestuurder van een voertuig door de ambtenaar is aangesproken, een woordenwisseling ontstaat waarbij de bestuurder de ambtenaar beledigt en bedreigt, zo blijkt uit het arrest van het hof van 8 januari 2018, GHARL:2018:175.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:175>

In het arrest van het hof van 16 februari 2010, GHLEE:2010:BN5060 reed de ambtenaar in zijn surveillanceauto naast het voertuig van de betrokkene. De ambtenaar spreekt de betrokkene via het geopende raam van zijn dienstvoertuig aan. Volgens het hof viel niet in te zien waarom in dit geval niet tot staande houding is overgegaan.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHLEE:2010:BN5060>

In het arrest van het hof van 12 april 2018, GHARL:2018:3396, betrof de gedraging het niet gebruiken van de rijbaan. Volgens de bestuurder van het voertuig dreigde de ambtenaar met een bekeuring als de bestuurder van het voertuig niet zou wegrijden. Toen de bestuurder weg reed werd de sanctie opgelegd aan de kentekenhouder.

Volgens de ambtenaar had hij een oprijteken gegeven waaraan de bestuurder van het voertuig geen gehoor gaf. Daarop schreef de ambtenaar een bekeuring op kenteken uit. Het hof vond dat, uitgaande van de verklaring van de ambtenaar, niet viel in te zien waarom niet tot staande houding was overgegaan. Aannemelijk was dat dat wel mogelijk was. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3396>

In het arrest van het hof van 30 april 2018, GHARL:2018:4050, was sprake van een ambtenaar die twee buschauffeurs had gewaarschuwd dat hij een sanctie zou opleggen als zij zouden stilstaan om passagiers in- of uit te laten stappen. Dat deden zij toch, 50 meter verderop. De ambtenaar bekeurde op kenteken. Niet juist, aldus het hof. Niet valt in te zien waarom geen staande houding kon plaats vinden.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4050>

In het arrest van het hof van 24 januari 2019, GHARL:2019:632, was aan de kentekenhouder een sanctie opgelegd wegens het niet volgen van de voorsorteerstrook. De ambtenaar, die in privé auto op weg was naar zijn werk, had met zijn diensttelefoon een foto van het voertuig gemaakt, was achter het voertuig aangereden en had de bestuurder van

het voertuig een aankondiging van beschikking aangezegd. Maar hij was niet tot staande houding overgegaan. De reden daarvoor was dat de ambtenaar in zijn privé auto was. Het hof zag niet in waarom hier geen staande houding kon plaats vinden. De ambtenaar had, als hij geen pen en papier bij zich had, met de diensttelefoon een foto kunnen maken van het identiteitsbewijs van de bestuurder.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:632>

Een bijzondere categorie vormen de parkeerovertradingen.

Het arrest van het hof van 13 juni 2017, GHARL:2017:4935 betreft de situatie dat een ambtenaar constateert dat er zonder parkeerschijf wordt geparkeerd. De ambtenaar krijgt het vermoeden dat de betrokkene, die een bakkerswinkel wilde ingaan, het voertuig had geparkeerd en spreekt de betrokkene aan. De betrokkene schrikt en doet haar verhaal niet. De ambtenaar loopt terug naar het voertuig, evenals de betrokkene. De betrokkene stapt in het voertuig en rijdt weg. De ambtenaar maakt een foto van het voertuig met daarin de betrokkene en schrijft vervolgens een bekeuring op kenteken uit.

Het hof kwam tot het oordeel dat het ervoor gehouden moet worden dat de sanctie pas is opgelegd na het contact tussen de ambtenaar en de betrokkene. Volgens het hof had de ambtenaar de betrokkene moeten staande houden en haar moeten vragen of zij het voertuig daar had geparkeerd. Pas als dit niet leidt tot de vaststelling dat de betrokkene de gedraging heeft verricht, mag worden bekeurd op kenteken.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:4935>

In het arrest van het hof van 20 april 2018, GHARL:2018:3752, was ook sprake van een parkeerovertrading. De ambtenaar had gedurende 2 minuten geen activiteiten bij het voertuig gezien. Volgens het zaakoverzicht verklaart de bestuurder van het voertuig, nadat hem de cautie was gegeven: ik moest kleding wegbrengen naar het Leger des Heils. Ook hier kwam het hof tot het oordeel dat de ambtenaar met de bestuurder van het voertuig had gesproken, voordat hij de sanctie had opgelegd. Ook hier is de inleidende beschikking vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3752>

Een iets andere casus speelde in het arrest van het hof van 8 augustus 2017, GHARL:2017:6793. Daar had de ambtenaar de gedraging, het stilstaan bij de bushalte, geconstateerd. De ambtenaar ging op zoek naar de bestuurder, trof hem niet aan en liep terug naar het voertuig. Daar schreef de ambtenaar de bekeuring uit en stopte de bon op de voorgeschreven wijze onder de ruitenwisper. De ambtenaar vervolgt zijn weg en wordt door de betrokkene aangesproken met het verzoek om de bekeuring te verscheuren. De ambtenaar komt daarbij in contact met de betrokkene, onderzoekt of er redenen zijn om de sanctie in te trekken maar ziet die niet.

Volgens het hof hoefde hier geen staande houding plaats te vinden. Hier was namelijk de sanctie al opgelegd, voordat er contact was met de betrokkene. De ambtenaar had op dat moment al niet aanstonds vast kunnen stellen wie de bestuurder van het voertuig was. De sanctie is in stand gebleven.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6793>

In het arrest van het hof van 17 mei 2018, GHARL:2018:4515, ging het ook om een parkeerovertrading. Tijdens het uitschrijven van de bekeuring kwam een persoon uit een huis lopen en riep van een afstand van 10 meter dat hij de eigenaar was van de auto en het niet eens was met de sanctie. Geen reden om tot staande houding over te gaan, volgens het hof. Van belang daarbij was dat deze persoon zich niet kenbaar maakte als de bestuurder van de auto. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4515>

Heel recent is het arrest van 11 oktober 2019, GHARL:2019:7976. Dit is een samenvattend en verduidelijkend arrest over staandehoudingen bij parkeerovertradingen. In dit arrest is de wetsgeschiedenis en de jurisprudentie van het hof op een rijtje gezet. Staandehouding strekt tot vaststelling van de identiteit van de bestuurder. De ambtenaar die een sanctie oplegt voor een parkeerovertrading moet van de mogelijkheid tot vaststelling van de identiteit van de bestuurder gebruik maken als de ambtenaar, op een moment dat hij nog niet alle voor de oplegging van de sanctie vereiste gegevens (digitaal) heeft genoteerd, geconfronteerd wordt met een persoon van wie de ambtenaar kan vermoeden dat deze de bestuurder is. Dat vermoeden kan ontstaan doordat die persoon zelf zegt dat hij de bestuurder is of doordat de ambtenaar zelf -onverplicht- onderzoek daarnaar heeft gedaan. Of die persoon daadwerkelijk de bestuurder is moet worden vastgesteld aan de hand van de verklaring die die persoon na de cautie aflegt.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:7976>

Een aantal gemachtigden voert naar aanleiding van deze jurisprudentie bij sancties voor parkeerovertradingen aan dat de betrokkene de ambtenaar heeft gezien en/of gesproken. Deze enkele stelling leidt niet tot de conclusie dat staande houding plaats moet vinden. De ambtenaar heeft verklaard dat het voertuig geparkeerd stond. Daaruit volgt dat er niemand bij aanwezig is. Als er verder niets blijkt van contact, wordt niet aannemelijk geacht dat voorafgaand aan de oplegging van de sanctie contact is geweest. Een voorbeeld hiervan is het arrest van 29 mei 2019, GHARL:2019:4527.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4527>

Niet in elk geval dat niet tot staande houding kan worden overgegaan, mag de sanctie worden opgelegd aan de kentekenhouders. De WAHV kent in artikel 8 een aantal uitzonderingen op de aansprakelijkheid van de kentekenhouders. In geval de sanctie is opgelegd aan de kentekenhouders moet de officier van justitie de inleidende beschikking vernietigen als zich een zodanige uitzondering voordoet. Op de mogelijkheid van het doen van een beroep op artikel 8 van de WAHV moet de kentekenhouders worden gewezen bij de inleidende beschikking.

Onder a gaat het om de kentekenhouders die aannemelijk maakt dat tegen zijn wil door een ander van het motorrijtuig of de aanhangwagen gebruik is gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen.

Het hof kijkt kritisch naar de verhalen die worden verteld. Die verhalen moeten geloofwaardig zijn en worden onderbouwd, bij voorkeur met een aangifte.

In het arrest van het hof van 22 januari 2016, GHARL:2016:405, werd door de betrokkene aangevoerd dat hij ten tijde van de gedraging in het buitenland verbleef. De auto had hij afgesloten voor de deur geparkeerd. Hij had de autosleutel niet bij iemand achtergelaten en ook aan niemand toestemming verleend om de auto te gebruiken. Wel had hij de autosleutel in de woning achtergelaten. Mogelijk heeft iemand in zijn woning verbleven tijdens de vakantie. Het hof vond dit verhaal onvoldoende voor een geslaagd beroep op artikel 8, aanhef en onder a, van de WAHV. Mede bepalend daarvoor was dat het hof niet aannemelijk vond dat de betrokkene de gedraging niet had verricht. Er waren pagina's uit een paspoort overgelegd maar niet bleek dat het om het paspoort van de betrokkene ging. Verder had de betrokkene, ook als het wel zijn paspoort betrof, wel zelf de gedraging kunnen verrichten, gelet op de datumstempels in het paspoort.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:405>

In het arrest van het hof van 2 oktober 2015, GHARL:2015:7396, stelde de betrokkene dat hij tijdens de gedraging in het buitenland verbleef. Zijn neef had zonder zijn toestemming de scooter van de betrokkene aan een derde gegeven voor het maken van een proefrit. De scooter was niet tijdig teruggebracht. Pas later had de betrokkene via de politie de scooter teruggekregen.

Het hof verwierp ook hier het beroep op artikel 8, aanhef en onder a, van de WAHV. De betrokkene had geen aangifte gedaan. Hij had gesteld dat dat niet mogelijk was, maar had niet kunnen aangeven waarom dat niet kon. Het enige bewijs daarvan dat de betrokkene aangifte had willen doen was een internetaangifte die meer dan een jaar nadat de scooter bij de betrokkene was teruggekomen, was gedaan. Bovendien kon de betrokkene niet aannemelijk maken dat de scooter door tussenkomst van de politie was teruggekomen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2015:7396>

Het arrest van het hof van 21 februari 2015, GHARL:2015:1227, betrof een betrokkene die zijn voertuig had afgegeven aan het bedrijf Schipholparking24.nl. Een medewerker van dat bedrijf had het voertuig geparkeerd op een plaats waar dat niet was toegestaan. Door het vrijwillig afgeven van het voertuig was geen situatie ontstaan dat de betrokkene redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen dat het voertuig in strijd met de regels is geparkeerd. Betrokkene is aansprakelijk voor het handelen van de medewerker van het bedrijf.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2015:1227>

In het arrest van het hof van 30 december 2016, GHARL:2016:10575, ging het om een kentekenhoudster die een aantal dagen gasten in zijn woning had. Zonder zijn toestemming hadden ze zijn voertuig gebruikt. Het beroep op artikel 8, aanhef en onder a, van de WAHV slaagde niet, nu de autosleutel vindbaar in de woning was achter gelaten.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:10575>

Een zaak waarin het beroep op artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a, van de WAHV wel slaagde is het arrest van het hof van 5 juli 2018, GHARL:2018:6211. Daar was aangifte gedaan van verduistering door de verhuurder van het voertuig, het voertuig was na het einde van de huurperiode niet terug gebracht. De verhuurder had daarnaast diverse pogingen ondernomen om het illegale gebruik van het voertuig door de voormalige huurder te beëindigen, maar zonder resultaat. Het hof kwam hier tot de conclusie dat aannemelijk was gemaakt dat tegen de wil van de kentekenhoudster van het voertuig gebruik was gemaakt en dat dit gebruik redelijkerwijs niet was te voorkomen. De omstandigheid dat niet de kentekenhoudster maar de verhuurder hier aangifte had gedaan, deed daar niet aan af.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2018:6211>

Een zaak die in het kader van dit onderwerp past betreft het arrest van 1 mei 2015, GHARL:2015:3210. Daar achtte het hof aannemelijk dat de betrokkene onder bedreiging en mishandeling voor een viertal personen voertuigen op zijn naam had laten zetten. Er was aangifte gedaan, de politie deed ook onderzoek. Een van de in de aangifte genoemde personen werd aangetroffen in de auto die op naam van de betrokkene stond. Het hof kwam tot het oordeel dat de betrokkene redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen dat het voertuig op zijn naam werd geregistreerd. De beschikking, waarbij de sanctie was opgelegd, werd vernietigd omdat de gedraging, het niet verzekerd hebben van het voertuig, was verricht onder zodanige omstandigheden dat oplegging van een sanctie niet billijk was. Hier kon het hof geen toepassing geven aan artikel 8, aanhef en onder a, van de WAHV omdat de sanctie hier de niet-naleving van de verplichtingen van de kentekenhoudster betrof.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2015:3210>

Op grond van artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV is de kentekenhouder van zijn aansprakelijkheid ontslagen als hij een voor een termijn van ten hoogste drie maanden schriftelijk bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst overlegt waaruit blijkt wie ten tijde van de gedraging de huurder van het motorrijtuig was.

De wet gaat er van uit dat dit beroep bij de officier van justitie wordt gedaan. Daar moet de huurovereenkomst worden overgelegd. Als het beroep slaagt, kan de officier van justitie de sanctie opleggen aan de huurder. Die beschikking van de officier van justitie moet vervolgens bekend worden gemaakt binnen 8 maanden nadat de gedraging heeft plaats gevonden. Bij de kantonrechter kan er vervolgens, zo blijkt uit artikel 9, tweede lid, aanhef en onder c, van de WAHV over worden geklaagd dat de officier van justitie de beschikking niet heeft vernietigd op grond van artikel 8 van de WAHV.

Uit deze systematiek zou je kunnen afleiden dat een beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV alleen kan slagen als dat beroep wordt gedaan in administratief beroep en als daarbij een huurovereenkomst wordt overgelegd waaruit blijkt wie de huurder was.

Betekent dit ook dat bij de kantonrechter geen herkansing mogelijk is? Of kan het beroep ook voor het eerst bij de kantonrechter worden gedaan en kan voor het eerst bij de kantonrechter een (goede) huurovereenkomst worden overgelegd? Of alleen als er redenen zijn die het niet tijdig doen van een beroep op deze bepaling of het niet tijdig overleggen van een goede huurovereenkomst bij de officier van justitie verschoonbaar doen zijn? En is bij dit laatste van belang of de officier van justitie in administratief beroep de betrokkene die een beroep doet op deze bepaling wijst op de eisen die daaraan gesteld worden?

Er is jurisprudentie van de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 17 november 1998, HR:1998:ZD0236, geoordeeld dat een huurovereenkomst ook voor het eerst bij de kantonrechter kan worden ingebracht. De Hoge Raad baseert dat op de wetsgeschiedenis van de WAHV waaruit naar voren komt dat de wetgever geen onderscheid heeft willen aanbrengen in de beoordelingsmarge van de kantonrechter enerzijds en de officier van justitie anderzijds waar het gaat om toetsing van de oplegging van de sanctie.

<http://deeplinking.kluwer.nl/?param=00A183E2&cpid=WKNL-LTR-Nav2>

Voor het probleem dat de officier van justitie dan mogelijk, door het tijdsverloop, geen sanctie meer kan opleggen heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 10 augustus 1994, HR:1994:ZC9790, een oplossing gevonden, namelijk gaat de termijn waarbinnen de sanctie kan worden opgelegd eerst in met ingang van de dag waarop de huurovereenkomst is overgelegd.

<http://deeplinking.kluwer.nl/?param=00A177EF&cpid=WKNL-LTR-Nav2>

Dat arrest had echter betrekking op de oude bepaling van artikel 8 van de WAHV, waarin de zinsnede "met dien verstande dat de beschikking uiterlijk binnen acht maanden nadat de gedraging heeft plaatsgevonden wordt bekend gemaakt" nog niet was opgenomen. Dat is pas met ingang van 30 juni 1997 gebeurd. De bepaling luidde daarvoor slechts dat de artikelen 4, 6 en 7 van overeenkomstige toepassing zijn. De escape die de Hoge Raad in 1994 geboden heeft, lijkt daarmee minder goed een oplossing te kunnen bieden. Dat zou er op neer kunnen komen dat de officier van justitie, als de huurovereenkomst bij de kantonrechter voor het eerst mag worden overgelegd, de sanctie niet meer kan verleggen.

Het hof heeft bij arrest van 31 januari 2018, GHARL:2018:1055, bepaald dat ook voor de nieuwe bepaling van artikel 8 van de WAHV geldt dat voor het eerst in beroep bij de kantonrechter een beroep kan worden gedaan op de disculpatiemogelijkheid van artikel 8,

aanhef en onder b, van de WAHV. De omstandigheid dat dat gebeurt op het moment dat de termijn van acht maanden na de gedraging is verstreken doet daaraan niet af.

Het hof heeft doorslaggevend geacht dat de wetgever met de wijziging van artikel 8 niet de bedoeling heeft gehad om de disculpatiemogelijkheden te beperken.

De termijn van acht maanden is een termijn van orde, ook na het verstrijken van deze termijn blijft de officier van justitie bevoegd om de sanctie te verleggen.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1055>

In het arrest van 1 juli 2019, GHARL:2019:5391, werd voor het eerst in hoger beroep de huurovereenkomst overgelegd. Dit heeft het hof geaccepteerd, de sanctiebeschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:5391>

Wat betreft de verlegging van de sanctie zijn er wel grenzen. Die zijn gelegen in het verdedigingsbelang van degene aan wie de sanctie wordt verlegd. In het arrest van het hof van 3 april 2018, GHARL:2018:3083, was sprake van een gedraging die zou hebben plaats gevonden op 15 november 2012. De beschikking tot oplegging van de sanctie werd pas op 3 maart 2015 op de juiste wijze bekend gemaakt aan de betrokkene. Dat was een te lange periode. Om die reden is de inleidende beschikking vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3083>

In de jurisprudentie van het hof is ook meer inhoudelijk de toepassing van deze bepaling aan de orde geweest, en dan in het bijzonder de vraag aan welke eisen de huurovereenkomst moet voldoen.

Schriftelijke huurovereenkomst

Het overleggen van een formele huurovereenkomst is niet nodig om aan te tonen dat sprake is van huur. Voldoende is een stuk waaruit een tussen de verhuurder en de huurder bindende afspraak blijkt met betrekking tot de huur van het voertuig, zo volgt uit het arrest van de Hoge Raad van 4 mei 1993, HR:1993:ZC9348.

<http://deeplinking.kluwer.nl/?param=00A183ED&cpid=WKNL-LTR-Nav2>

In het verlengde hiervan heeft het hof in het arrest van 6 augustus 2019, GHARL:2019:6372, geoordeeld dat ook kan worden volstaan met een computeruitdraai waaruit deze gegevens blijken. In deze zaak is een uitgeprinte reservering, type huur, met ophaal- en terugbrenglocaties en -tijdstippen en namen van verhuurder en huurder geaccepteerd als schriftelijke huurovereenkomst.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:6372>

In het arrest van het hof van 20 april 2016, GHARL:2016:3156, had de officier van justitie een huurovereenkomst niet geaccepteerd omdat daarin de geboortedatum en de geboorteplaats van de huurder niet waren vermeld. Daardoor kon, volgens de officier van justitie, de sanctie niet worden opgelegd aan de huurder. In beroep bij de kantonrechter kreeg de betrokkene gelijk. De officier van justitie stelde hoger beroep in. Het hof heeft uit de strekking van artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV afgeleid dat de huurder voldoende identificeerbaar moet zijn om de officier van justitie in de gelegenheid te stellen de huurder de sanctie op te leggen. Volgens het hof waren de gegevens in de huurovereenkomst in dit geval daartoe voldoende, nu de naam en het adres van de huurder in de huurovereenkomst vermeld waren. Door verdergaande eisen te stellen heeft de officier van justitie miskend dat de wet en de parlementaire geschiedenis dergelijke eisen niet stellen. Het hoger beroep van de officier van justitie trof geen doel. De beslissing van de kantonrechter is bevestigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:3156>.

De wet eist een bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst voor ten hoogste drie maanden. Wanneer is daarvan sprake?

Het moet allereerst gaan om een huurovereenkomst. In het arrest van het hof van 11 januari 2018, GHARL:2018:335, was sprake van een leenovereenkomst. In geval van schadereparatie kreeg de klant een leenauto mee. Geen huurovereenkomst, dus geen beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV mogelijk.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:335>

Ook een 'overeenkomst vervangende auto' is geen huurovereenkomst, zo oordeelde het hof in het arrest van 25 september 2018, GHARL:2018:8543. De betrokkene is in de gelegenheid gesteld om aan te tonen dat er sprake was van een huurovereenkomst. Daarin is hij overigens niet geslaagd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:8543>

Alleen het vermelden van de (adres)gegevens van de huurder en het voertuig is onvoldoende om te spreken van huurovereenkomst, zo volgt uit het arrest van het hof van 9 november 2018, GHARL:2018:9790.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:9790>

De huurovereenkomst moet zijn aangegaan voor een termijn van ten hoogste drie maanden. In het arrest van het hof van 26 februari 2018, GHARL:2018:1854, was sprake van een huurovereenkomst voor de duur van vijf maanden. Het beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV slaagde niet.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1854>

Uit de huurovereenkomst moet ook blijken dat ten tijde van de gedraging het voertuig was verhuurd. In het arrest van het hof van 29 maart 2019, GHARL:2019:2803, was dat niet het geval. Het beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV slaagde niet.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2803>

Wanneer is de huurovereenkomst bedrijfsmatig aangegaan?

In het arrest van het hof van 21 februari 2014, GHARL:2014:1260, had de betrokkene de verhuur van haar voertuig uitbesteed aan een derde. Deze derde, Houses & Rooms, verhuurde het voertuig voor de betrokkene. Er was een huurovereenkomst overgelegd en een afschrift van de opdracht tot dienstverlening tussen betrokkene en Houses & Rooms. Voor het hof was dit onvoldoende om te kunnen spreken van een bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst. Het hof wijst er in dit verband op dat bedrijfsmatig, gelet op de wetsgeschiedenis, moet worden opgevat als bedrijfs- of beroepsmatige verhuur van een voertuig. Het enkele feit dat de verhuur wordt uitbesteed aan een derde maakt nog niet dat daarvan sprake is.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2014:1260>

In het arrest van het hof van 4 februari 2016, GHARL:2016:787, ging het om een zeeofficier die vaak maanden van huis was. In die maanden verhuurde hij zijn auto om op die manier duurzaam inkomsten te verwerven. Hij had daarvoor een huurovereenkomst opgesteld. Dit was volgens het hof niet voldoende om te spreken van bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst. Het feitelijke gebruik is bepalend. In de maanden dat de betrokkene zijn voertuig voor zichzelf ter beschikking had, gebruikte hij het voertuig niet in de uitoefening van beroep of bedrijf.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:787>

In het arrest van het hof van 16 juni 2016, GHARL:2016:4969, ging het om een kentekenhoudster die haar voertuig had verhuurd aan een BV waarvan zij directeur en enig aandeelhouder was. Het hof achtte niet aannemelijk dat de huurovereenkomst bedrijfsmatig was aangegaan.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:4969>

De enkele omstandigheid dat de betrokkene een BTW-nummer heeft en het voertuig heeft verhuurd aan een bedrijf, is onvoldoende om te bespreken van een bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst, zo volgt uit het arrest van het hof van 5 juni 2018, GHARL:2018:5096

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5096>

In het arrest van het hof van 4 september 2019, GHARL:2019:7163, had de betrokkene een huurovereenkomst overgelegd. Het voertuig was ten tijde van de gedraging verhuurd aan Bommels Bakhuys, ten name van Simon Fust. Verhuurder was "Humor in Bedrijf". De betrokkene had namens dit bedrijf getekend. Het verweer dat hier sprake was van

bedrijfsmatige verhuur strandde, omdat de betrokkene geen gegevens had overlegd waaruit bleek dat hij verbonden was aan dit bedrijf en waaruit bleek dat het past bij Humor in Bedrijf om auto's te verhuren.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:7163>

In het arrest van 29 februari 2016, GHARL:2016:1561, had de kantonrechter het beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV, gehonoreerd. Het ging daar om een betrokkene die zich bedrijfsmatig bezig hield met promotiewerkzaamheden. De betrokkene verhuurde zijn voertuig voor promotiedoeleinden. Het ging om een opvallende witte cabriolet, die in voorkomend geval van reclame-uitingen werd voorzien en werd ingezet bij festiviteiten. Het hof stelde vast dat de verhuur van het voertuig paste binnen de normale bedrijfsvoering van de betrokkene en bevestigde de beslissing van de kantonrechter. De eis die de officier van justitie stelde, namelijk dat verhuren van het voertuig een kernactiviteit van de betrokkene moest zijn, nam het hof niet over.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:1561>

In het arrest van het hof van 9 november 2017, GHARL:2017:9752, was de kentekenhouder Auto Trio BV. De bedrijfsomschrijving van deze besloten vennootschap in het handelsregister van de kamer van koophandel luidde: "deelnemen in andere vennootschappen". Op de huurovereenkomst, de factuur en de overgelegde folders werd verwezen naar de website van betrokkene "autotrio.nl" via welke site auto's konden worden gehuurd. Het hof kwam hier tot het oordeel dat wel aannemelijk was dat er sprake was van bedrijfsmatige verhuur. De inleidende beschikking is vernietigd.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:9752>

Volgens de tekst van de wet kan de kentekenhouder, dat is degene die op de voet van artikel 5 van de WAHV aansprakelijk wordt gesteld voor betaling van de sanctie, een beroep doen op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV. Hij kan dat doen door de huurovereenkomst over te leggen. De wet eist niet expliciet dat de kentekenhouder ook de verhuurder moet zijn maar deze eis is in de jurisprudentie wel ingelezen in deze bepaling. Basis hiervoor is het arrest van de Hoge Raad van 4 mei 1993, gepubliceerd in VR 1993, 110.

<http://deeplinking.kluwer.nl/?param=00A183ED&cpid=WKNL-LTR-Nav2>

Het arrest van het hof van 14 maart 2016, GHARL:2016:2029, betrof een beroep van een VOF op artikel 8, aanhef onder b, van de WAHV. De kantonrechter had dit beroep niet gehonoreerd omdat volgens de kantonrechter slechts de kentekenhouder een beroep kan doen op deze bepaling en de gemachtigde niet als zodanig kan worden beschouwd. De gemachtigde was echter een van de vennoten van de VOF, de kentekenhouder van het voertuig, zodat de gemachtigde als vennoot de VOF wel kon vertegenwoordigen. De beslissing van de kantonrechter kon daarom niet in stand blijven.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecliSearch?id=ECLI:NL:GHARL:2016:2029>

In het arrest van het hof van 26 februari 2018, GHARL:2018:1854 was de kentekenhouder van het voertuig niet de verhuurder. Daar had de kentekenhouder, Credipar, het voertuig voor meer dan vijf maanden verhuurd aan Geoana SARL. Deze had op haar beurt het voertuig kortlopend verhuurd aan particulieren. Credipar kwam daar mee geen beroep toe op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1854>

Er kunnen zich lastige situaties voordoen. Niet altijd is duidelijk of de verhuurder van het voertuig een ander is dan de kentekenhouder. Het arrest van het hof van 5 maart 2018, GHARL:2018:2095, betrof kentekenhouder Awi GmbH & Co KG. Het voertuig waarmee de gedraging was verricht was verhuurd door Sixt GmbH & Co. Awi bleek een franchisenemer te zijn van Sixt, bediende zich ook van het briefpapier van Sixt en verhuurde ook onder de naam van Sixt. Onder deze omstandigheden vond het hof dat Awi een beroep toekwam op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV. De inleidende beschikking is vernietigd.
<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:2095>

In het arrest van het hof van 22 mei 2018, GHARL:2018:4603, stond de huurovereenkomst op de handelsnaam van de kentekenhouder. Voor het hof was dat ook voldoende voor een geslaagd beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV.
<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4603>

Nog een stap verder is het arrest van het hof van 25 mei 2018, GHARL:2018:4771. Daar stond de huurovereenkomst op de handelsnaam van de dochteronderneming van de kentekenhouder. Ook dit was voor het hof voldoende voor een geslaagd beroep op artikel 8, aanhef en onder b, van de WAHV.
<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4771>

Op het gebied van de adressant van de beschikking is nog een interessant punt te melden, dat betreft de zogeheten RTL-registratie. Het hof is daar achter gekomen in een zaak waarin de officier van justitie hoger beroep had ingesteld.

Leasebedrijven hebben met de RDW de afspraak gemaakt dat de RDW voor bepaalde verplichtingen met betrekking tot het voertuig, waaronder het betalen van sancties op kenteken, zich rechtstreeks tot de gebruiker van het voertuig richt. De gebruikers van het voertuig zijn in de zogenaamde RTL-registratie opgenomen. De sancties komen daardoor niet meer bij de kentekenhouders van het voertuig terecht maar bij de gebruiker van het voertuig. De RDW ging daarin zover dat ook de sanctie werd opgelegd aan de RTL-geregistreerde. De kentekenhouders waren daarmee buiten beeld.

Het hof heeft aan de RDW gevraagd hoe deze registratie zich verhoudt tot het wettelijk systeem, in het bijzonder of deze registratie kan worden gebracht onder het begrip kentekenregister zoals omschreven in artikel 1, eerste of tweede lid, van de WAHV.

De RDW heeft geantwoord dat de handelwijze om de eigenaar of de houder van een motorrijtuig als te naam gestelde in het kentekenregister op te nemen is gebaseerd op artikel 1, onder o, in samenhang met artikel 36 van de Wegenverkeerswet 1994. Volgens de RDW kunnen zowel de eigenaar als de houder van het voertuig worden geregistreerd op grond van de aan de RDW toekomende beleidsruimte. De advocaat-generaal vond deze basis voor een wijziging van de te naam stelling te mager en kwam tot het standpunt dat slechts sprake is van een administratieve faciliteit die niet meebrengt dat op grond van artikel 5 van de WAHV sancties aan een ander dan de kentekenhouders kunnen worden opgelegd. De advocaat-generaal heeft daarop het hoger beroep van de officier van justitie en de inleidende beschikking ingetrokken. Zie de hierna opgenomen standpunten. Het hof is daardoor niet toe gekomen aan een uitspraak hierover.

Een voorbeeld van een zaak waarin de RTL-registratie een rol speelt, maar waarin de kentekenhouders niet buiten beeld was, is het arrest van het hof van 17 mei 2018, GHARL:2018:4554. Daar was de sanctie opgelegd aan de kentekenhouders, Rabobank, maar de beschikking was, conform de RTL-registratie, toegezonden aan de geregistreerde Athlon Car Lease. Deze schakelde een gemachtigde in. De officier van justitie wees de gemachtigde erop dat degene aan wie de sanctie was opgelegd, Rabobank, de machtiging moest afgeven, maar de gemachtigde dacht daar anders over. Die vond de door Athlon Car Lease afgegeven machtiging toereikend. De officier van justitie verklaarde het beroep niet-ontvankelijk. Het hof oordeelde dat dit een juiste beslissing was, nu slechts de kentekenhouders beroepsgerechtigd is.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4554>

Standpunt RDW:

Regeling tenaamstelling leasevoertuigen

De RDW wijst het gerechtshof er onder verwijzing naar artikel 52a van de wegenverkeerswet 1994 (de wet) er in de eerste plaats op dat door de wetswijziging van 1 januari 2014 de bevoegdheid om op de weg te rijden niet meer primair wordt bepaald door het bezit van een kentekenbewijs maar door de inschrijving in het kentekenregister.¹ Nu de vragen van het gerechtshof gericht zijn op het verkrijgen van informatie omtrent de grondslag voor de inschrijving en tenaamstelling in het register, acht de RDW in zoverre artikel 55 van de wet niet relevant voor de beantwoording van de vragen. De verplichting tot inschrijving van het voertuig en de tenaamstelling in het kentekenregister is gegrond op artikel 47 en artikel 48 van de wet.

De beantwoording van de vragen.

De RDW baseert de handelwijze om de eigenaar of de houder van een motorrijtuig als tenaamgestelde op grond van artikel 47 e.v. in het kentekenregister op te nemen op artikel 1, onderdeel o, in samenhang met artikel 36 van de wet. De bevoegdheid om zowel de eigenaar als de houder te registreren baseert de RDW op de hem op grond van titel 4:3 van de Algemene wet bestuursrecht toekomende bevoegdheid om beleid vast te stellen.

Ten overvloede:

Ter bescherming van de leasemaatschappij als eigenaar van een voertuig is in artikel 36, derde lid, van het Kentekenreglement een bepaling opgenomen die beoogt te voorkomen dat de lessee het voertuig tegen de wil van de lessor vervreemdt. De RDW beschouwt dit artikel niet als een grondslag voor RTL-registratie.

Alle onder a. bedoelde tenaamstellingsgegevens maken deel uit van het kentekenregister. In de communicatie over RTL-registratie wordt soms gerefereerd aan het "RTL register" om deze wijze van registreren aan te duiden. Mogelijk is daardoor door de RDW een onjuist beeld opgewekt van de status van de RTL-registratie.

De voorziening om ten behoeve van leasemaatschappijen zowel de gegevens van de lessor als eigenaar, als de lessee als houder in het kentekenregister op te nemen, vindt plaats op () verzoek van de lessor en heeft de vorm van een overeenkomst. (Overeenkomst registratie tenaamstellen leasevoertuigen). Door ondertekening van de overeenkomst geeft de leasemaatschappij te kennen dat zij ten behoeve van de nakoming van de voertuigverplichtingen tevens de houder als tenaamgestelde in het kentekenregister geregistreerd wenst te zien. Overigens volgt uit de overeenkomst dat de leasemaatschappij te allen tijde aansprakelijkheid zal aanvaarden mocht de houder van het voertuig geen verhaal bieden.

¹ *Wijziging* van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de modernisering van de wijze van tenaamstelling van kentekenbewijzen en enkele andere wijzigingen van uiteenlopende aard (kamerstuk 33 504, stbl 2013 33)

Standpunt AG

Appelunitnummer : 16/863 en 16/864

Naar aanleiding van het op 18 mei 2017 door uw hof gewezen tussenarrest op het door de officier van justitie bij de CVOM ingestelde hoger beroep in de zaken van **Bo- Rent-A-Car B.V.** bericht ik u het volgende.

Anders dan uit het schrijven van mijn collega d.d. 31 oktober 2016 kan worden afgeleid, biedt de RTL-registratie geen (vervangende) tenaamstelling voor het kenteken. Het betreft slechts een administratieve faciliteit om aan de kentekenhouder opgelegde sancties rechtstreeks te doen toekomen aan de leasemaatschappijen, die hebben aangegeven in eerste instantie te willen worden aangesproken op de voertuigverplichtingen. Deze administratieve faciliteit heeft slechts een informeel karakter, in die zin dat te allen tijde de in het kentekenregister geregistreerde houder verantwoordelijk blijft voor aan de registratie van het voertuig en het gebruik ervan verbonden verplichtingen.

In de uitvoering van deze administratieve faciliteit heeft enige tijd een onvolkomenheid bestaan, in die zin dat de sancties wel aan de RTL-geregistreerde werden opgelegd in plaats van aan de kentekenhouder. Veel van deze ten onrechte opgelegde sancties zijn inmiddels reeds door de officier van justitie vernietigd.

Ook in de onderhavige zaken moet ik nu constateren dat de sancties niet aan de kentekenhouder zijn opgelegd en derhalve geen stand kunnen houden. Helaas is dat niet eerder onderkend. Uw hof zal derhalve niet kunnen toekomen aan de rechtsvragen die in het beroepschrift aan de orde zijn gesteld. Daarmee vervalt het belang dat Parket CVOM bad bij het instellen Van het hoger beroep en zie ik mij genoodzaakt het hoger beroep in deze zaken in te trekken. Dat doe ik dus bij deze.

Voor de goede orde doe ik u hierbij de beantwoording van uw vragen door de RDW (toekomen).

De advocaat-generaal,

9. Verstrekken van informatie.

Dit is een onderwerp in ontwikkeling.

In administratief beroep geldt de bepaling van artikel 7:18 van de Algemene wet bestuursrecht. Deze bepaling spreekt over het beroepschrift en de overige op de zaak betrekking hebbende stukken. Die stukken moeten ter inzage worden gelegd en op verzoek worden verstrekt.

Wat zijn de op de zaak betrekking hebbende stukken? Dat zijn allereerst de stukken waarover de officier van justitie beschikt bij het beslissen op het administratief beroep, bijvoorbeeld een aanvullend proces-verbaal dat is opgevraagd naar aanleiding van een gevoerd verweer. Strekking van artikel 7:18 van de Algemene wet bestuursrecht is dat betrokkenen moeten kunnen weten welke informatie de officier van justitie heeft en over die informatie hun visie moeten kunnen geven.

Maar artikel 7:18 van de Algemene wet bestuursrecht heeft nog een andere strekking, namelijk dat de officier van justitie als hoger bestuursorgaan actief informatie moet vergaren met het oog op de afdoening van het administratief beroep. In het arrest van 2 februari 2018, GHARL:2018:1050, heeft het hof geoordeeld dat de officier van justitie bij het beoordelen van het administratief beroep moet kunnen beschikken over de op de zaak betrekking hebbende stukken. Die stukken moeten deel uit maken van het dossier van de officier van justitie. Dat betekent dat die stukken aan de officier van justitie moeten worden toegestuurd en wel onafhankelijk van hetgeen in administratief beroep is aangevoerd. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1050>

De op de zaak betrekking hebbende stukken betreffen in ieder geval de gegevens waarop de ambtenaar zijn beslissing tot oplegging van de sanctie heeft gebaseerd. In het arrest is dit omschreven als de stukken waarop de voor de sanctieoplegging relevante gegevens zijn vermeld en de stukken die de ambtenaar bij het opleggen van de sanctie heeft gebruikt. Dat zijn het zaakoverzicht en -als die er zijn- de foto's van de gedraging, zo volgt uit een ouder arrest van het hof, het arrest van 28 september 2015, GHARL:2015:7246. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2015:7246>

In het tussenarrest van het hof van 4 oktober 2018, GHARL:2018:8771 is de ijktabel van het politievoertuig waarmee het voertuig van de betrokkene was gevolgd, als op de zaak betrekking hebbend stuk aangemerkt. Het ging om een snelheidsovertreding. Van de boordsnelheidsmeter van het politievoertuig was de snelheid afgelezen, waarmee beide voertuigen reden. De ambtenaar had vervolgens de ijktabel geraadpleegd om achter de werkelijke snelheid te komen. De ijktabel was daarmee een stuk waarop de ambtenaar zich bij de oplegging van de sanctie had gebaseerd. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:8771>

Hoe zit het met schouwrapporten bij trajectcontrole? We weten dat bij de automatische vaststelling van de gedraging niet gecontroleerd wordt dat de bebording in orde is. Moet de ambtenaar dan niet, voordat hij een sanctie oplegt voor overtreding van bord A1, aan de hand van de schouwrapporten voor en na de controle vaststellen dat de bebording in orde is? Is het dan geen informatie die de ambtenaar bij het opleggen van de sanctie gebruikt? En moet de officier van justitie in administratief beroep, als geklaagd wordt over de bebording, niet de schouwrapporten raadplegen en aan het dossier toevoegen? Er zijn argumenten om bij trajectcontroles de schouwrapporten ook als op de zaak betrekking hebbende stukken aan te merken.

Zijn er meer op de zaak betrekking hebbende stukken dan deze gegevens?

Het hof heeft een tijd lang voor andere stukken gewezen op de mogelijkheden die de Wet openbaarheid van bestuur biedt. Die stukken maakten geen deel uit van het dossier maar konden door een betrokkene worden opgevraagd bij het bestuursorgaan. Als een betrokkene daar iets mee kon, kon hij die stukken meesturen naar de officier van justitie zodat die stukken op die manier bij het geschil konden worden betrokken.

Maar deze weg is afgesneden door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Eind 2017 heeft de Afdeling bepaald dat niet met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur stukken kunnen worden opgevraagd om een verkeersboete aan te vechten. Als dat toch wordt gedaan is sprake van misbruik van recht. Een voorbeeld van deze jurisprudentie: de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 20 december 2017, RVS:2017:3482. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:RVS:2017:3482>

De Afdeling heeft bij haar jurisprudentiewijziging gebruik gemaakt van een arrest van het hof van 17 oktober 2016, GHARL:2016:8247, waarin de verkrijging van andere stukken dan het zaakoverzicht en de foto's van de gedraging niet werd uitgesloten. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2016:8247>

Gevolg van de jurisprudentiewijziging is dat nu in het kader van de WAHV-procedure moet worden beoordeeld of bepaalde stukken, die eerder onder het verstrekkingenregime van de Wet openbaarheid van bestuur vielen, als op de zaak betrekking hebbende stukken moeten worden aangemerkt.

Met het oog daarop heeft het hof zijn jurisprudentie, bij arrest van 5 april 2018, GHARL:2018:3187, verruimd. Onder de op de zaak betrekking hebbende stukken vallen ook de stukken die informatie bevatten over voor de zaak relevante aspecten waarover redelijkerwijs twijfel bestaat. Die twijfel kan sneller ontstaan dan vroeger nu een betrokkene de twijfel niet meer kan onderbouwen met stukken. De enkele suggestie dat er iets niet goed is, is te weinig maar als er een redenering onder wordt geschoven kan sprake zijn van twijfel die ertoe noopt om die informatie ook te rekenen tot de op de zaak betrekking hebbende stukken. <http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3187>

Hierbij kan worden gedacht aan de stukken waarmee de bevoegdheid van de ambtenaar kan worden vastgesteld, zoals de akte van aanstelling bij de algemene opsporingsambtenaar en de akte van beëdiging met het proces-verbaal van beëdiging bij de buitengewoon opsporingsambtenaar. Als de bevoegdheid gemotiveerd wordt betwist, moeten die stukken worden geraadpleegd. Als dat in administratief beroep gebeurt, zal de officier van justitie de stukken moeten opvragen en aan het dossier moeten toevoegen.

Het komt voor dat de officier van justitie niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken toestuurt naar de rechtbank. Vaak bevinden zich de foto's van de gedraging niet in het dossier. Artikel 11, vijfde lid, van de WAHV verplicht de kantonrechter of zijn griffier er niet toe om de officier van justitie op te dragen voor de zitting het dossier te completeren. Alleen de in het dossier aanwezige op de zaak betrekking hebbende stukken moeten worden verstrekt. Wel zal de kantonrechter, aan het niet aanbieden van alle op de zaak betrekking hebbende stukken, gevolgen kunnen verbinden. Te denken valt aan vernietiging van de beslissing van de officier van justitie en/of van de inleidende beschikking, zo volgt uit het arrest van het hof van 2 februari 2018, GHARL:2018:1050.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1050>

De vraag welke stukken deel moeten uitmaken van het dossier, is een andere dan de vraag of die stukken ook moeten worden verstrekt. Dat laatste is alleen het geval als daarom wordt verzocht. De enkele opmerking in het beroepschrift dat bewijsmateriaal ontbreekt, is niet een verzoek om toezending van stukken, zo volgt uit het arrest van het hof van 18 augustus 2017, GHARL:2017:7168.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:7161>

De omstandigheid dat het verzoek wordt gedaan aan het eind van de door de officier van justitie gegeven termijn voor het aanvullen van de gronden, betekent niet dat de officier van justitie aan dat verzoek voorbij mag gaan, zo volgt uit het arrest van het hof van 8 augustus 2017, GHARL:2017:6802.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:6802>

De omstandigheid dat de betrokkene de stukken ook kan opvragen bij de politie, betekent niet dat de officier van justitie aan het verzoek voorbij mag gaan, zo volgt uit het arrest van het hof van 18 juli 2018, GHARL:2018:6605.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:6605>

Dit betekent ook dat de officier van justitie, als hij niet over de op de zaak betrekking hebbende stukken beschikt omdat deze nog bij de ambtenaar zijn, deze stukken moet opvragen. Het verzoek om stukken mag niet worden afgewezen om reden dat de officier van justitie nog niet over een op de zaak betrekking hebbend stuk beschikt, zo volgt uit het arrest van het hof van 4 april 2019, GHARL:2019:3013.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3013>

Als is verzocht om toezending van op de zaak betrekking hebbende stukken moet de officier van justitie ook de stukken die hij na het verzoek maar voor het beslissen op het beroep ontvangt, toesturen, aldus het arrest van het hof van 12 februari 2019, GHARL:2019:1320.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:1320>

Is de betrokkene de Nederlandse taal niet machtig, dan zullen die stukken moeten worden vertaald, zo volgt uit het arrest van het hof van 20 april 2017, GHARL:2017:3404.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:3404>

Voor het toezenden van de stukken geldt geen termijn, zo volgt uit het arrest van het hof van 21 november 2017, GHARL:2017:10157. Daar klaagde de betrokkene erover dat hij niet binnen zes weken de stukken had toegezonden gekregen, terwijl hij wel binnen zes weken beroep moest instellen. Hij deed een beroep op het gelijkheidsbeginsel. Dat beroep faalde. Geen rechtsregel schrijft voor dat de stukken binnen zes weken moeten worden toegezonden.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:10157>

Schending van de informatieplicht door de officier van justitie kan niet met toepassing van artikel 6:22 van de Algemene wet bestuursrecht worden gepasseerd, zo volgt uit het arrest van het hof van 20 oktober 2016, GHARL:2016:8400.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2016:8400>

Over vertalingen nog het volgende.

Voor beroepschriften bepaalt artikel 6:5, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht dat als het beroepschrift in een vreemde taal is gesteld en een vertaling voor een goede behandeling van het beroep noodzakelijk is, de indiener zorg dient te dragen voor een vertaling. In zijn arrest van 19 april 2019, GHARL:2019:3501, heeft het hof geoordeeld dat degene die op het beroep moet beslissen, in die situatie van de indiener van het beroepschrift een vertaling mag verlangen. Maar als de noodzakelijke vertaling niet wordt geleverd mag het beroep niet om die reden niet ontvankelijk worden verklaard. Dat hangt samen met de verplichtingen die, gelet op artikel 6, derde lid, onder e, van het EVRM en de Europese richtlijn betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures (richtlijn 2010/64/EU), op de overheid rusten. Degene die zich verweert tegen een criminal charge heeft recht op bijstand van een tolk. Dat geldt ook bij minor offences als de punitieve sanctie in de WAHV.

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3501>

Voor andere stukken dan het beroepschrift heeft het hof uitgemaakt dat een betrokkene, indien deze de Nederlandse taal niet machtig is en de inhoud van een processtuk niet begrijpt, recht heeft op een schriftelijke vertaling van de aan te wijzen processtukken in een taal die hij begrijpt. Dat moet gebeuren door het bestuursorgaan dat de sanctie heeft opgelegd of gehandhaafd. Basis hiervoor is artikel 6, derde lid, onder e, van het EVRM, zo volgt uit het arrest van 5 maart 2003, GHLEE:2003:AF6477..

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHLEE:2003:AF6477>

Verder geldt voor Mulderprocedures bij de kantonrechter en in hoger beroep de Europese richtlijn betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures. Artikel 3 van die richtlijn bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat de verdachte of de beklaagde die de taal van de strafprocedure niet verstaat, een schriftelijke vertaling ontvangt van alle processtukken die essentieel zijn om te garanderen dat hij zijn recht op verdediging kan uitoefenen.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2010.280.01.0001.01.NLD

Vanuit deze achtergrond hanteert het hof de lijn dat de betrokkene, die de Nederlandse taal niet machtig is, recht heeft op vertaling van de gegevens waarop de opgelegde sanctie berust in een taal die hij wel begrijpt. Dat moet gebeuren door het openbaar ministerie. Verder heeft de betrokkene recht op vertaling van de andere stukken, zoals de inleidende beschikking, de beslissing van de officier van justitie, de zekerheidsbrieven, de oproep voor de zitting van de kantonrechter, de beslissing van de kantonrechter en het arrest van het hof.

Als de zekerheidsbrieven en de oproep voor de zitting niet zijn vertaald, leidt dat tot vernietiging van de beslissing van de kantonrechter. Als er geen vertaling van de inleidende beschikking of de beslissing van de officier van justitie is, draagt de advocaat-generaal daar zorg voor. Als de beslissing van de kantonrechter niet is vertaald, draagt de griffier van het hof zorg voor de vertaling daarvan. Verder krijgt de betrokkene een vertaling van het arrest van het hof.

Hof 20 april 2017, GHARL:2017:3404 (zaakoverzicht)

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2017:3404>

Hof 16 april 2018, GHARL: 2018:3486 (zekerheidsbrieven en rechtsmiddelverwijzing)

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3486>

Hof 11 oktober 2018, GHARL:2018:8959 (oproep zitting voor kantonrechter voor bespreking draagkrachtverweer, zekerheidsbrief griffier)

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2018:8959>

Hof 25 maart 2019, GHARL:2019:2596 (oproep zitting kantonrechter, zekerheidsbrief)

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2596>

Hof 27 maart 2019, GHARL:2019:2764 (beslissing officier van justitie)

<http://pi.rechtspraak.minjus.nl/deeplink/ecli?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2764>